1532 (2022-2023) – Nr. 1
ingediend op 23 december 2022 (2022-2023)

Ontwerp van decreet

over de sectorconvenants
en de intersectorale convenants in het kader
van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

verzendcode: ECO

Vlaams Parlement

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet van 15 juli 2022 19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 27
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens 47
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....59
Voorontwerp van decreet van 7 oktober 2022.....71
Advies van de Raad van State 79
Ontwerp van decreet.....93

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Met het ontwerp van decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants ambieert de Vlaamse Regering om via sectoren duurzame loopbanen van individuen en ondernemingen te ondersteunen, dit met het oog op veerkracht bij transities en het verhogen van de werkzaamheidsgraad. Met dit ontwerp van decreet wil men continuering en zekerheid bieden voor de toekomst aan de volgende generaties sectorconvenants en intersectorale convenants introduceren.

De representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van sectoren dragen via hun convenant bij aan de ambities van de Vlaamse Regering door engagementen op te nemen en actie te ondernemen op het vlak van de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt, instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie, levenslang leren en competentiebeleid, werkbaar werk, diversiteit en inclusie.

Het nieuwe decreet wordt op de huidige realiteit en werking geënt en een aantal elementen worden geactualiseerd en geoptimaliseerd. Nieuw ten opzichte van het decreet van 2009 zijn:
- het introduceren van intersectorale convenants om een versnelling hoger te schakelen op het vlak van intersectorale samenwerking: grote uitdagingen zoals de lage participatie aan levenslang leren, de vergrijzing, de impact van digitalisering, klimaat en circulaire economie op jobs en vaardigheden, de krapte, het lerarentekort enzovoort komen gemeenschappelijk op tal van sectoren af en vergen een intersectoraal antwoord;
- het koppelen van een doelstelling aan het instrument op het vlak van het ondersteunen van individuen en ondernemingen in functie van het verhogen van de veerkracht bij transities en het verhogen van de werkzaamheidsgraad;
- de toevoeging van de thema's instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie en werkbaar werk waarrond sectoren maatregelen kunnen uitwerken in hun convenant;
- het voorzien van de mogelijkheid tot het flexibiliseren van de looptijd van een convenant van maximaal 2 jaar naar minimaal 2 jaar;
- het inschrijven van de mogelijkheid om addenda af te sluiten in het geval van grote herstructureringen, moeilijkheden of uitdagingen;
- de verduidelijking dat de subsidie bestaat uit resultaatsfinanciering en uit inspanningsfinanciering;
- het voorzien van de mogelijkheid om de subsidie in de vorm van een financiering van sectorconsulenten te indexeren. De Vlaamse Regering kan dit per convenantperiode beslissen.

Het decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid voorziet in een rechtsgrond voor het sluiten van convenants tussen de Vlaamse Regering en de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de sectoren. Het ontwerp van decreet voorziet opnieuw in een uniform juridisch kader met betrekking tot het afsluiten, het beëindigen, het wijzigen, het rapporteren over, het financieren van en het toezicht op de uitvoering van de convenants.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Huidige regelgeving

De werking van de sectorconvenants is momenteel geregeld in het decreet van 2009 over de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. Dit decreet van 2009 biedt een rechtsgrond voor het sluiten van convenants tussen de Vlaamse Regering en de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de sectoren. Het voorliggende ontwerp van decreet voorziet opnieuw in een uniform juridisch kader met betrekking tot het afsluiten, het beëindigen, het wijzigen, het rapporteren, het financieren en het toezicht op de uitvoering van de convenants.

Het ontwerp van decreet heeft als doel om de werking van de sectorconvenants verder te verzekeren voor de toekomst, de regelgeving te enten op de huidige realiteit en werking en om het instrument van intersectorale convenants te introduceren en verder uit te werken. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het appel ten aanzien van de sectoren in het regeerakkoord en de beleidsnota Werk en Sociale Economie 2019-2024 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 128/1).

2. Beleidsengagementen

Het Vlaamse regeerakkoord[1] formuleert een stevig appel ten aanzien van sectoren en heeft de ambitie om "met sectoren te blijven werk maken van geïntegreerde strategieën van arbeidsmarktuitdagingen, sectorale werkgeversorganisaties rond de tafel te brengen om oplossingen te zoeken voor wederzijdse overschotten en tekorten aan competenties, door proactief in dialoog te gaan met sectoren waar vele werknemers voor heroriëntatie staan als gevolg van nakende grote disrupties en aansturen op het inzetten van sectorfondsen als loopbaan- en transitiefondsen. Met behulp van competentieprognoses en intersectorconvenants ondersteunen we deze transities. Werk maken van een echte leercultuur bij ondernemingen en bij werknemers. Hiervoor wordt maximaal een beroep gedaan op sectorale vormingsfondsen. Het ondersteunen van ondernemingen, partnerschappen en sectoren die binnen transitietrajecten aan de slag gaan met werkbaarheid, loopbaanbeleid, (werkplek)leren, diversiteit en non-discriminatie. In de (inter)sectorconvenants zetten we de aandacht voor anti-discriminatie en diversiteitsbeleid verder."

De Vlaamse minister bevoegd voor Werk en Sociale Economie herneemt deze ambities in de beleidsnota Werk en Sociale Economie 2019-2024 en concretiseert deze:

"In de (inter)sectorale aanpak zetten we de aandacht voor non-discriminatie en diversiteit verder. We streven naar veerkrachtige ondernemingen die tegelijkertijd inzetten op loopbaanbeleid, de verwerving van skills, werkplekleren, diversiteit, arbeidsorganisatie en het versterken van de innovatie en werkbaarheid van jobs. Grote maatschappelijke uitdagingen brengen onze arbeidsmarkt in voortdurende transitie. Daarom ondersteunen we ondernemingen, (samenwerkingen tussen) sectoren en partners die binnen transitietrajecten aan de slag gaan met deze uitdagingen en op een integrale manier inzetten op zaken als werkbaarheid, loopbaanbeleid, arbeidsorganisatie, (werkplek)leren, EVC, jobrotatie, werknemerspooling, diversiteit en non-discriminatie. Door in te spelen op deze menselijke factor maken we onze ondernemingen veerkrachtig, productief en klaar voor de toekomst. Ook met de sectoren maken we werk van een strategie voor hun arbeidsmarktuitdagingen (knelpuntberoepen, tekorten, digitalisering, …). Dat doen we in eerste instantie via het instrument van de (hernieuwde) sectorconvenants waarin we afspraken

[1] Bron: Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024.

maken over o.a. leercultuur, diversiteit, non-discriminatie en werkbaarheid. In tweede instantie gaan we op zoek naar een model van intersectorale samenwerking zodat we de uitdagingen die op hen afkomen kunnen aanpakken over de grenzen van sectoren heen. Immers, de problemen van de ene sector zijn vaak de oplossingen van de andere sector. Via intersectorale afspraken kunnen we samen met VDAB ervoor zorgen dat we mensen met een bedreigde job in de ene sector kunnen begeleiden en opleiden naar een andere sector waar er tekorten zijn. We stimuleren in dit kader ook het inzetten van sectorfondsen als loopbaan- en transitiefondsen zodat we voor meer dynamiek op de arbeidsmarkt zorgen. We maken met de sectoren werk van geïntegreerde strategieën voor hun maatschappelijke uitdagingen (knelpuntberoepen, digitalisering, …). Dat doen we in eerste instantie via het instrument van de sectorconvenants. We maken daarin met de sectorale sociale partners afspraken over o.a. leercultuur, diversiteit, non-discriminatie en werkbaarheid en ondersteunen hen in hun aanpak hiervan (bijv. met competentieprognoses). De huidige sectorconvenants worden verlengd zodat we deze en andere accenten een plaats kunnen geven in een nieuw samenwerkingsmodel voor de toekomst. Op die manier verhogen we de impact van het Vlaamse opleidings- en tewerkstellingsbeleid. In het bijzonder hebben we aandacht voor sectoren die voor heroriëntatie staan als gevolg van nakende grote disrupties en stimuleren we het inzetten van de betrokken sectorfondsen als loopbaan- en transitiefondsen. In de (inter)sectorconvenanten zetten we de aandacht voor anti-discriminatie en diversiteitsbeleid verder. Heel concreet ondersteunen we ondernemingen, partnerschappen en (samenwerkingen tussen) sectoren die binnen transitietrajecten aan de slag gaan met deze uitdagingen en op een integrale manier inzetten op zaken als werkbaarheid, loopbaanbeleid, arbeidsorganisatie, (werkplek)leren, EVC, jobrotatie, werknemerspooling, diversiteit en non-discriminatie. (…)”

3. Convenants zijn een krachtig instrument om beleidsengagementen sectoraal maar ook intersectoraal doorvertaling te geven richting ondernemingen en (potentiële) werknemers

De sectorconvenants en de samenwerking met en tussen sectoren is doorheen de jaren (achtste generatie lopend, negende generatie in voorbereiding) uitgegroeid tot een krachtige manier om het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid zowel sectoraal als intersectoraal een doorvertaling te geven richting ondernemingen en hun (potentiële) werknemers. Sectoren hebben dankzij de convenants nieuwe en minder evidente thema’s zoals discriminatiebestrijding, inclusie, competentiebeleid, duaal leren enzovoort een prominente plek kunnen geven in hun beleid en dienstverlening ten aanzien van werkgevers en werknemers. Sectoren zijn zo structurele partners geworden in het werkgelegenheidsbeleid om, vertrekkende van hun sectorale uitdagingen en de noden van hun ondernemingen bij te dragen aan het verhogen van de werkzaamheidsgraad naar 80 procent.

Continuering bieden aan de ondersteuning van deze structurele partners via zowel sectorconvenants als intersectorale convenants is nodig om organisaties te blijven ondersteunen om zich te ontwikkelen met het oog op toekomstige uitdagingen en te versterken in hun veerkracht bij transities en daarbij ook oog te hebben voor duurzame loopbanen van individuen, dit alles met, zoals eerder gesteld, het verhogen van de werkzaamheidsgraad naar 80 procent als perspectief. Hiermee zet de Vlaamse Regering zich ook in om via sectoren inclusief, gelijkwaardig en kwalitatief onderwijs voor iedereen en aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen te realiseren zoals vooropgesteld door de Verenigde Naties in SDG 4 en 8 (SDG: sustainable development goal).

Via het convenant kunnen sectoren maatregelen uitwerken op het vlak van de volgende thema’s: de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt, instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie, levenslang leren en competentiebeleid,

werkbaar werk, diversiteit en inclusie. Via intersectorale convenants kunnen sectoren gemeenschappelijke uitdagingen (bijvoorbeeld de lage participatie aan levenslang leren, de vergrijzing, de impact van digitalisering, klimaat en circulaire economie op jobs en vaardigheden en menselijk kapitaal in ondernemingen, de krapte, het lerarentekort enzovoort) een gezamenlijk antwoord bieden.

Momenteel hebben 38 sectoren een sectorconvenant afgesloten. De huidige dekkingsgraad van het instrument sectorconvenants bedraagt daarmee 85,3 procent van de loontrekkende werkgelegenheid in het Vlaamse Gewest. Dat is sinds de huidige generatie 2021-2022 een forse stijging van het potentiële bereik van het instrument van de sectorconvenants.

Het voorliggende ontwerp van decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid voorziet in een rechtsgrond voor het sluiten van convenants tussen de Vlaamse Regering en de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de sectoren. Het ontwerp van decreet voorziet opnieuw in een uniform juridisch kader met betrekking tot het afsluiten, het beëindigen, het wijzigen, het rapporteren, het financieren, de gegevensverwerking en het toezicht op de uitvoering van de convenants.

Het ontwerp van decreet bepaalt de thema's waarrond sectorspecifieke en/of intersectorale maatregelen kunnen worden opgenomen in een convenant. De Vlaamse Regering kan die maatregelen beperken of uitbreiden na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De sectorconvenants kennen al een lange historiek en dankzij de convenants zijn sectoren erin geslaagd om nieuwe en minder evidente thema's zoals discriminatiebestrijding, inclusie, competentiebeleid, duaal leren enzovoort een prominente plek te geven in hun beleid en dienstverlening ten aanzien van werkgevers en werknemers. Sectoren zijn zo structurele partners geworden in het werkgelegenheidsbeleid om vertrekkende van hun sectorale uitdagingen en de noden van hun ondernemingen bij te dragen aan het verhogen van de werkzaamheidsgraad naar 80 procent en meer mensen aan het werk te krijgen en houden en elk talent te (h) erkennen, ontwikkelen en benutten.

De sectorconsulenten zijn terreinwerkers die ondernemingen informeren, sensibiliseren, begeleiden, die leerwerkplekken zoeken en vinden en die hun schouders zetten onder een aantal belangrijke processen (bijvoorbeeld de opmaak van beroepskwalificatiedossiers, standaardtrajecten duaal leren enzovoort). De Vlaamse Regering kan via het afsluiten van convenants een hefboomeffect creëren door binnen de werking van de paritaire sectorfondsen extra aandacht te hebben voor de Vlaamse werkgelegenheidsthema's. Ook uit eerder onderzoek ('De dynamische kracht van sectorconvenants' (HIVA, 2008)) bleek dat de sectorconvenants een dynamische kracht hebben.

Met het indienen van een nieuw ontwerp van decreet wordt hier verder op gebouwd. Ten opzichte van het decreet van 2009 werden een aantal wijzigingen doorgevoerd zodat het decreet is aangepast aan de huidige realiteit en werking, maar het tegelijk ook de nodige continuïteit en garanties biedt. De nood aan verdere garanties kwam duidelijk naar voren in de stakeholdersronde die aan de totstandkoming van het ontwerp van decreet voorafging, en ook uit het advies op eigen initiatief dat de SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) op 21 december 2021 uitbracht over de convenants. Ook de hoorzitting en gedachtewisseling in het Vlaams

Parlement over de convenants op 29 april 2021 bracht bevestiging in deze (*Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 859/1). Op basis van aanbevelingen uit eerder onderzoek ('De dynamische kracht van sectorconvenants' (HIVA, 2008) en het onderzoek 'Naar een vernieuwde sectorale insteek voor het Vlaams werkgelegenheidsbeleid' (Idea Consult, 2015) werden reeds tal van optimaliseringen, vereenvoudigingen en administratieve lastenverlagingen toegepast in de werking van de sectorconvenants.

Met het opmaken van een nieuw ontwerp van decreet wordt continuering geboden aan het gewaardeerde instrument van de sectorconvenants, worden een aantal elementen uit het decreet van 2009 geactualiseerd en geoptimaliseerd, wordt afgestemd op de huidige realiteit en wordt een versnelling hoger geschakeld op het vlak van intersectorale samenwerking door het introduceren van intersectorale convenants.

Met het ontwerp van decreet worden de sectoren bevestigd als partners in de uitvoering van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid en blijft men ervoor zorgen dat de sectoren mee hun schouders blijven zetten onder het ondersteunen van duurzame loopbanen van individuen en het ondersteunen van organisaties met het oog op veerkracht bij transities (bijvoorbeeld digitalisering, klimaat, krapte, gezondheidscrisis enzovoort) en het verhogen van de werkzaamheidsgraad tot 80 procent.

Met een voortzetting van het instrument van de sectorconvenants kunnen ondernemingen en hun (potentiële) werknemers rekenen op sectorale en intersectorale ondersteuning op het vlak van de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt, instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie, levenslang leren en competentiebeleid, werkbaar werk, diversiteit en inclusie.

Via intersectorale convenants kunnen sectoren gemeenschappelijke uitdagingen een gezamenlijk antwoord bieden. Steeds meer ziet men dat grote uitdagingen zoals de lage participatie aan levenslang leren, de vergrijzing, de impact van digitalisering, klimaat en circulaire economie op jobs en vaardigheden en menselijk kapitaal in ondernemingen, de krapte, het lerarentekort enzovoort gemeenschappelijk op tal van sectoren afkomen en dus ook steeds meer een intersectoraal antwoord en intersectorale aanpak vergen.

Op die manier kunnen overheid en sectoren ook de komende jaren de handen in elkaar slaan om maatschappelijke en sociaal-economische uitdagingen aan te pakken of op zijn minst te flankeren vanuit sectorale en intersectorale engagementen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Het voorliggende ontwerp van decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid voorziet in een rechtsgrond voor het sluiten van convenants tussen de Vlaamse Regering en de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de sectoren.

Het biedt een uniform juridisch kader met betrekking tot het afsluiten, het beëindigen, het wijzigen, het rapporteren, het financieren en het toezicht op de uitvoering van de convenants. De uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants wordt ondersteund vanuit de intersectorale werking van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

Het ontwerp van decreet bepaalt de thema's waarrond sectorspecifieke en/of intersectorale maatregelen kunnen worden opgenomen in een convenant. De Vlaamse Regering kan die maatregelen beperken of uitbreiden na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (artikel 3).

Het ontwerp van decreet bevat een aantal nieuwe elementen of aanpassingen ten opzichte van het decreet van 13 maart 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. Het gaat dan over:
- het introduceren van intersectorale convenants om een versnelling hoger te schakelen op het vlak van intersectorale samenwerking: men ziet immers dat grote uitdagingen zoals de lage participatie aan levenslang leren, de vergrijzing, de impact van digitalisering, klimaat en circulaire economie op jobs en vaardigheden, de krapte, het lerarentekort enzovoort gemeenschappelijk op tal van sectoren afkomen en een intersectoraal antwoord en intersectorale aanpak vergen (hoofdstuk 3);
- er wordt een doelstelling aan het instrument gekoppeld in het decreet, namelijk de ondersteuning van duurzame loopbanen van individuen en de ondersteuning van organisaties met het oog op veerkracht bij transities en de verhoging van de werkzaamheidsgraad (artikel 3);
- er worden thema's toegevoegd aan het decreet om bij te dragen aan de geformuleerde doelstelling, namelijk instroom, zijinstroom, doorstroom, retentie en werkbaar werk. Dit zijn geen nieuwe thema's voor de sectoren maar ze worden wel decretaal verankerd zodat er ook een regelgevende kapstok voor beschikbaar is (artikel 3). Daarnaast blijven de thema's uit het decreet van 2009 behouden, namelijk de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt, levenslang leren en competentiebeleid en diversiteit en inclusie (artikel 3);
- het ontwerp van decreet specificeert bepalingen op het vlak van wat er moet opgenomen worden in een convenant (artikel 4);
- de looptijd wordt aangepast van maximaal naar minimaal 2 jaar. De Vlaamse Regering kan beslissen om de looptijd te verlengen (artikel 5). Een langere looptijd stimuleert visievorming op langere termijn en maakt een meer structurele werking mogelijk. De Vlaamse Regering kan om redenen die zij motiveert, afwijken van die minimale duurtijd;
- de mogelijkheid om addenda toe te voegen bij convenants, bijvoorbeeld in geval van grote herstructureringen, moeilijkheden of uitdagingen, wordt opgenomen in het ontwerp van decreet (artikel 6);
- de manier waarop de subsidie per convenant bepaald wordt zal behouden blijven, maar dit artikel krijgt als verduidelijkende toevoeging dat de subsidie wordt toegekend aan de sectorfondsen of sectorale vzw's die de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties aanduiden. Er wordt ook toegevoegd dat de subsidie wordt toegekend in de vorm van sectorconsulenten of projectfinanciering (artikel 8);
- de rol van de sectorconsulent wordt opgenomen in een apart artikel en er wordt benadrukt dat de sectorconsulenten moeten tewerkgesteld worden in een paritair beheerd sectorfonds of paritair beheerde sectorale vzw (artikel 9);
- er wordt een nieuw hoofdstuk toegevoegd aan het decreet met bepalingen over gegevensverwerking (artikel 10, 11 en 12).

Daarnaast herneemt het ontwerp van decreet een aantal bepalingen uit het decreet van 2009 op het vlak van rapportering, financiering, toezicht en sanctie en slotbepalingen of wijzigt deze beperkt. De ondersteuning van de uitvoering van convenants vanuit de intersectorale werking van de SERV wordt bevestigd in het ontwerp van decreet.

Het ontwerp van decreet biedt een antwoord op de vooropgestelde doelstellingen uit het Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota Werk en Sociale Economie door de bestaande maatregel continuering te bieden, door de thema's zoals opgenomen in het regeerakkoord en de beleidsnota te verankeren in het decreet en door een instrument van intersectorale convenants te introduceren.

Impactanalyse

Budgettaire impact

Dit ontwerp van decreet heeft geen financiële weerslag op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse overheid (decreet van 23 december 2021 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022). Voor de uitvoering van dit decreet worden de nodige begrotingskredieten vastgelegd in de begrotingsopmaak van 2023.

De uitgaven met betrekking tot de sectorconvenants en de intersectorale convenants worden aangerekend op de begrotingsartikelen JB0-1JDB2IB-WT (Sectorfondsen) en JB0-1JDB2AY-IS (SERV).

Implementatie

De sectorconvenants kennen een lange voorgeschiedenis. Voor 2001 bestonden er individuele akkoorden tussen bepaalde sectoren (onder andere de sector van de bedienden, bouwsector, voedingssector enzovoort) en de Vlaamse overheid die betrekking hadden op diverse maatregelen, onder andere levenslang leren, deeltijds leren, knelpuntberoepen enzovoort. De opvolging van deze akkoorden was aan de SERV toegewezen.

Het Vlaams werkgelegenheidsakkoord van 12 februari 2001 vormde de basis voor de structurele opzet van de sectorconvenants. De Vlaamse Regering en de Vlaamse sociale partners spraken hierin af om de inspanningen van de sectoren in een gemeenschappelijke visie met een aantal flankerende maatregelen te ondersteunen. Dit akkoord vormde de basis en het algemene kader voor de sectorconvenants met mogelijkheid tot sectorale differentiatie. In het Vlaams werkgelegenheidsakkoord van 21 maart 2003 werd afgesproken om de maatregel van de sectorconvenants te verlengen en uit te breiden. Daarop volgde het werkgelegenheidsakkoord 2005-2006 als basis.

Om de werking van de sectorconvenants binnen het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid te verzekeren voor de toekomst en om de continuïteit van de sectorconvenants te garanderen werd in 2009 beslist om de stap naar een decretale verankering te zetten. Dit is de decretale basis tot op vandaag. De sectorconvenants zijn daardoor uitgegroeid tot een krachtig instrument voor het verwezenlijken van een sectoraal beleid dat versterkend werkt ten aanzien van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. Sinds 2021 wordt daarbovenop ook een werking geïntroduceerd binnen de SERV met intersectorale adviseurs om de samenwerking tussen sectoren te faciliteren en versterken. Daarmee was ook de stap naar een versterkte intersectorale samenwerking gezet.

Ter voorbereiding van dit ontwerp van decreet werd in overleg gegaan met de sectoren zelf, met sectorale en interprofessionele sociale partners (rechtstreeks en via de SERV), de onderwijspartners (via de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad)), met de betrokken beleidsdomeinen (Onderwijs en Economie), VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding), SYNTRUM en lokale en provinciale besturen. Hun verwachtingen en bedenkingen werden gecapteerd en zoveel als mogelijk verwerkt in het ontwerp van decreet.

De implementatie bouwt voort op de huidige werking van de convenants en brengt geen fundamentele wijzigingen met zich mee. Het zijn nog steeds de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties die convenants afsluiten met de Vlaamse Regering en de bepalingen op het vlak van uitvoering, handhaving en toezicht en monitoring en evaluatie zijn grotendeels ongewijzigd gebleven. Nieuw ten opzichte van het decreet van 2009 is het introduceren van intersectorale convenants, het

koppelen van een doelstelling aan het instrument, het toevoegen van de thema's instroom, zijinstroom, doorstroom, retentie en werkbaar werk waarrond sectoren maatregelen kunnen uitwerken in hun convenant, de mogelijkheid van het flexibiliseren van de looptijd van een convenant van maximaal 2 jaar naar minimaal 2 jaar en het inschrijven van de mogelijkheid om addenda af te sluiten in geval van grote herstructureringen, problemen en uitdagingen.

De sectorfondsen of de sectorale vzw's bezorgen binnen de termijnen die de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, aangeeft, ter verantwoording een rapport aan de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst. De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, evalueert de uitvoering van het convenant aan de hand van het rapport. Na elke convenantperiode wordt er inhoudelijk verslag uitgebracht over vaststellingen en realisaties ten aanzien van het VESOC (Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité).

De uitvoering van het decreet staat onder het sociaalrechtelijk toezicht conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Het decreet zal in werking treden op 1 juli 2023, samen met de negende generatie sectorconvenants. Er zijn geen overgangsbepalingen noodzakelijk.

C. Totstandkomingsprocedure

Repliek op de ingewonnen adviezen

Advies van de SERV op eigen initiatief (van 21 december 2021)

De interprofessionele sociale partners geven in hun advies aan dat ze grote voorstanders blijven van het instrument van de convenants dat met een beperkt aantal middelen een groot bereik heeft. Een van de grootste uitdagingen voor elke regering is om beleid tot bij de ondernemingen te krijgen. De convenants overbruggen deze kloof en maken het verschil op het terrein. De decretale thema's zijn doorheen de generaties ingebed in de bredere werking van de sectorfondsen.

Via voorliggend ontwerp van decreet wordt ingegaan op een aantal suggesties tot optimalisering vanwege de sociale partners. Er wordt flexibiliteit ingebouwd voor de toekomst om aan de slag te gaan met een langere looptijd door een minimale in plaats van maximale looptijd in te schrijven en een verlenging van de looptijd over te laten aan de Vlaamse Regering. De filosofie van werken met addenda wordt ingeschreven, bijvoorbeeld in het geval van grote herstructureringen, moeilijkheden of uitdagingen, de financiering op het vlak van grootte van de sector en realisatie van vooropgestelde doelstellingen en verbintenissen wordt behouden en de ondersteuning van de uitvoering van de convenants vanuit de intersectorale werking van de SERV wordt bevestigd.

Vlaamse Toezichtcommissie

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft advies nr. 2022/084 gegeven op 6 september 2022.

De VTC beveelt aan om:
- de DmfA-gegevens (DmfA: Déclaration multifonctionelle/multifunctionele Aangifte) te definiëren in het ontwerp van decreet.
  Het ontwerp van decreet wordt in die zin aangepast;
- het ontwerp van decreet aan te vullen met de verplichting om de in artikel 13 en 14 van de AVG (algemene verordening gegevensbescherming) bedoelde informatie en de in artikel 15 tot en met 22 en artikel 34 van de AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal op te nemen in de communicatie met de burger.

Deze verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke, die rechtstreeks voortvloeit uit de AVG, wordt al vermeld in deze memorie van toelichting. Het is niet nodig deze op te nemen in het ontwerp van decreet zelf.

SERV

In zijn advies van 12 september 2022 ondersteunt de SERV de decretale wijzigingen ten opzichte van het decreet van 2009. De aanpassingen zorgen er volgens de SERV voor dat de convenants relevant blijven en voldoende aansluiten bij de realiteit van hun werking. De SERV apprecieert sterk dat er wordt rekening gehouden met de ervaring van vorige generaties sectorconvenants en met de feedback uit het werkveld die is gebaseerd op een uitgebreid voorbereidend proces en brede consultatie, die hebben gezorgd voor onderbouwde wijzigingen.

De hiernavolgende suggesties van de SERV hebben geleid tot een aanpassing van het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting:
– de opname van de finale doelstelling van het convenant in artikel 3 van het ontwerp van decreet "het sectorconvenant en het intersectorale convenant beogen het ondersteunen van duurzame loopbanen en individuen en het ondersteunen van organisaties met oog op veerkracht bij transities en de verhoging van de werkzaamheidgraad", zodat de formulering beter aansluit bij de ambitie van de convenants en de verwachtingen ten aanzien van de sectorconsulenten;
– de toevoeging van het thema retentie aan de begrippen instroom, zijinstroom en doorstroom in artikel 3 van het decreet. De toevoeging van dit thema stimuleert sectoren om ook werk te maken (naast werkbaar werk) van bijvoorbeeld re-integratie van langdurig zieken, job(re)design enzovoort;
– het thema diversiteit en inclusie wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting door mee te geven dat het sectoren de kans geeft om werk te maken van evenredige arbeidsdeelname en non-discriminatie;
– de aanpassing in artikel 3 van het ontwerp van decreet van de formulering ''De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ondersteunt de uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants door thematische, intersectorale netwerken te organiseren" in "De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ondersteunt de uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants vanuit zijn intersectorale werking". De intersectorale werking binnen de SERV is sinds 2021 immers meer dan sectoren bij elkaar brengen in netwerken.

Vlor

In zijn advies van 23 september 2022 stelt de Vlor dat het voorontwerp van decreet vooral een verderzetting van de huidige werking betreft die een positieve impact heeft op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het levenslang leren.

De volgende aanpassingen die de Vlor in zijn advies suggereert, werden verwerkt:
– de memorie van toelichting wordt aangepast en de rol van sectoren op het vlak van de opmaak en het actualiseren van beroepskwalificatiedossiers in plaats van curricula wordt beklemtoond;
– het thema diversiteit en inclusie wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting door mee te geven dat het sectoren de kans geeft om werk te maken van evenredige arbeidsdeelname en non-discriminatie.

Raad van State

De Raad van State heeft advies nr. 72.340/1 gegeven op 21 november 2022.

– Bevoegdheid

De Raad van State merkt op dat er bij de concrete toepassing van het decreet over gewaakt moet worden dat de territoriale en materiële bevoegdheidsgrenzen

gerespecteerd moeten worden. Ter onderschrijving van deze opmerking wordt in artikel 3, vierde lid, van het ontwerp van decreet toegevoegd dat de convenants maatregelen bevatten binnen de materiële en territoriale bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Vormvereisten: advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, AVG, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Ondertussen werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse Toezichtcommissie is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, AVG kan immers elke lidstaat een of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad van 29 maart 2019 is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet bijgevolg worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp van decreet is getoetst aan de AVG.

– Onderzoek van de tekst

Naar aanleiding van het onderzoek van de tekst door de Raad van State worden de volgende wijzigingen aangebracht in het ontwerp van decreet:
– er wordt verwezen naar de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, in plaats van naar het departement;
– er wordt een definitie toegevoegd van het begrip VESOC;
– aangezien een inhoudelijke leidraad een hulpmiddel is en geenszins een verordenend karakter heeft, wordt deze zinsnede in artikel 3 op vraag van de Raad van State geschrapt;
– er wordt bij de toezichts- en controlemechanismen in artikel 4 verwezen naar artikel 13.

In de memorie van toelichting wordt toegevoegd bij artikel 3 dat de Vlaamse Regering er tevens over waakt dat de uitvoering van sectorconvenants en intersectorale convenants gebeurt binnen de materiële en territoriale bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de beoogde opschorting van het convenant geen gevolgen heeft voor de duurtijd.

De categorieën van de personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens worden niet toegevoegd omdat volgens de Vlaamse Toezichtcommissie "de entiteiten waaraan (en doeleinden waarvoor) de persoonsgegevens mogen worden verstrekt" als essentieel element beschouwd moeten worden en dit essentieel element al voldoende duidelijk blijkt uit de bewoordingen van het ontwerp van decreet.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van decreet regelt een gemeenschaps- en gewestbevoegdheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Het ontwerp van decreet regelt aangelegenheden met betrekking tot het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid als bedoeld in artikel 4, 15° en 16°, en artikel 6, §1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Hoofdstuk 2. Definities

Artikel 2

Artikel 2 definieert een aantal kernbegrippen in het ontwerp van decreet nader.

Hoofdstuk 3. Het sectorconvenant en het intersectorale convenant

Artikel 3

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering tot het sluiten van sectorconvenants en intersectorale convenants met de sociale partners.

Dit artikel introduceert het instrument van intersectorale convenants. Sectoren kunnen ervoor opteren om een integraal intersectoraal convenant af te sluiten of een combinatie van een sectorconvenant met een intersectoraal convenant. Enkel een sectorconvenant afsluiten blijft ook steeds een mogelijkheid. Het werken met intersectorale convenants is volledig nieuw en moet nog volledig geoperationaliseerd worden.

Een convenant wordt steeds door de drie betrokken geledingen, met name de Vlaamse Regering en de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties samen afgesloten. Hierbij moet benadrukt worden dat niet alle representatieve organisaties hetzij van de werkgevers, hetzij van de werknemers ondertekenende partij moeten zijn bij het afsluiten van het convenant. Het is evenwel zo dat de Vlaamse Regering er moet op toezien dat het afgesloten convenant een zo ruim mogelijke draagkracht aan representatieve organisaties binnen de sector omvat. De Vlaamse Regering waakt er tevens over dat de uitvoering van sectorconvenants en intersectorale convenants gebeurt binnen de materiële en territoriale bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Dit artikel bepaalt tevens de doelstelling en het toepassingsgebied van de convenants. Het convenant beoogt de ondersteuning van duurzame loopbanen van individuen en de ondersteuning van organisaties met het oog op veerkracht bij transities en de verhoging van de werkzaamheidsgraad.

Om deze doelstelling te realiseren, kunnen sectoren maatregelen uitwerken in hun convenant rond de thema's afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt, zijinstroom, levenslang leren en competentiebeleid, werkbaar werk, diversiteit en inclusie:

– de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt: door engagementen op te nemen op het vlak van de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt werken sectoren mee aan een kwaliteitsvolle instroom in hun sector vanuit onderwijs, zorgen ze ervoor dat de beroepskwalificaties de evoluties in het bedrijfsleven

voldoende capteren, ondersteunen en professionaliseren ze leerkrachten, zorgen ze voor kwaliteitsvolle leerwerk- en stageplekken enzovoort;
- instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie: door engagementen op te nemen op het vlak van instroom, zijinstroom en doorstroom en retentie van arbeidskrachten zetten sectoren mee hun schouders onder het benutten en blijven benutten van (onbekend en onderbenut) arbeidspotentieel bij werkzoekenden, niet-beroepsactieve personen en werknemers, kunnen sectoren werk-naar-werktransities ondersteunen (bijvoorbeeld via het dichten van een competentiekloof), kunnen ze inzetten op re-integratie na langdurige ziekte en jobdesign en kunnen ze ondersteuning bieden aan economische migratie en interregionale mobiliteit;
- levenslang leren en competentiebeleid: door engagementen op te nemen op het vlak van het stimuleren van leergoesting bij (potentiële en zittende) werknemers en leercultuur in ondernemingen dragen sectoren bij aan het verhogen van de participatie aan levenslang leren en aan lerende werkvloeren die kansen geven aan werkplekleren en competentieontwikkeling;
- werkbaar werk: werkbaar werk is werk dat motiverend is, voldoende leerkansen biedt, geen overmatige stress oplevert en een evenwichtige werk-privébalans mogelijk maakt. Een werkbare job hebben is belangrijk voor het werkplezier en de motivatie, maar ook om ervoor te zorgen dat iedereen langer aan de slag kan. Door engagementen op te nemen rond werkbaar werk helpen sectoren mee aan gezonde, werkbare en veilige werkvloeren zodat werknemers kwaliteitsvol en duurzaam werk aangeboden krijgen dat hun voldoening, eigenwaarde en zelfontplooiing biedt;
- diversiteit en inclusie: door engagementen op te nemen rond diversiteit en inclusie ondersteunen sectoren hun ondernemingen om te evolueren naar inclusieve werkvloeren die kansen geven aan eenieder. Daarnaast krijgen sectoren de kans om ook engagementen op te nemen rond evenredige arbeidsdeelname en gelijke behandeling, zoals omschreven in het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt (artikel 5, §1) en zijn engagementen op het vlak van non-discriminatie mogelijk. Via dit decreet kan de Vlaamse Regering ondernemingen en sectoren ondersteunen bij de ontwikkeling van een bedrijfsbeleid van evenredige arbeidsdeelname en gelijke behandeling en kan zij passende maatregelen nemen voor de bevordering van de sociale dialoog tussen werkgevers en werknemers inzake het aanmoedigen van evenredige arbeidsdeelname en gelijke behandeling.

De Vlaamse Regering kan, na voorafgaand overleg met de sociale partners in het VESOC, de maatregelen die betrekking hebben op de thema's specificeren, beperken of uitbreiden middels een inhoudelijke leidraad die de sectoren kunnen hanteren bij de opmaak van hun convenant.

Vanuit de intersectorale werking van de SERV worden ervaringsuitwisseling en sectoroverschrijdende samenwerking gefaciliteerd en wordt de uitvoering van de convenants ondersteund. Sinds 2021 ondernemen intersectorale adviseurs binnen de SERV diverse initiatieven om onder andere lerende netwerken op te zetten en te ondersteunen, leerrijke praktijken te verzamelen, intersectorale projecten te faciliteren en communicatie op te zetten naar en tussen de sectoren. Ze vormen een schakel tussen beleid en praktijk.

Artikel 4

Artikel 4 van het ontwerp van decreet legt de uniforme bepalingen vast die in elk convenant moeten worden opgenomen. Het gaat daarbij om de identiteit van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties als contracterende partijen, de doelstellingen en verbintenissen van de contracterende partijen, het actieplan, de rapportageverplichting en de datum van aanvang.

Het convenant heeft een verbindend karakter ten aanzien van de contracterende partijen. Deze partijen moeten via de periodieke rapporteringsverplichtingen omstandig aantonen dat de in het convenant opgenomen doelstellingen en verbintenissen, ook indien niet of onvoldoende verwezenlijkt, naar best vermogen worden of werden uitgevoerd en dienen aan te tonen dat men de vooropgestelde resultaten heeft bereikt.

Artikel 5

Een convenant heeft een looptijd van minstens twee jaar. De Vlaamse Regering kan om redenen die zij motiveert, afwijken van die minimale duurtijd. Per convenantperiode wordt voor alle convenants een generieke looptijd van minimaal twee jaar bepaald. Voor nieuw instappende sectoren kan de Vlaamse Regering evenwel een afwijking toestaan en een kortere duurtijd toestaan zodat ze niet telkens moeten wachten op de start van een nieuwe generatie om in te stappen.

Artikel 6

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om samen met de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties, bijvoorbeeld in geval van grote herstructureringen, moeilijkheden of uitdagingen, een addendum te sluiten bij een convenant. Via addenda kan aan een thema of subthema een extra inhoudelijke en financiële boost gegeven worden of kunnen specifieke problematieken aangepakt worden.

Hoofdstuk 4. Rapportering

Artikel 7

De sectorfondsen of de sectorale vzw's bezorgen ter evaluatie een rapport aan de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst. De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, bepaalt de vorm, inhoud en termijnen waarbinnen het rapport moet bezorgd worden en evalueert de uitvoering van het convenant aan de hand van het rapport.

Dit artikel bepaalt tevens de informatie die de rapportering moet omvatten, namelijk duiding bij de verschillende initiatieven ter realisering van het actieplan, de toetsing van de realisatie aan de vooropgestelde doelstellingen en verbintenissen in het actieplan van het convenant en de verantwoording van het gebruik van de ontvangen subsidiebedragen. De Vlaamse Regering bepaalt nader waaraan de rapportering moet voldoen.

De Vlaamse Regering brengt tweejaarlijks verslag uit aan het Vlaams Parlement over de uitvoering van de convenants en intersectorale convenants. Dit artikel bepaalt ten slotte dat na elke convenantperiode de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, ook een inhoudelijk verslag uitbrengt aan de sociale partners van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité.

Hoofdstuk 5. Financiering

Artikel 8

Dit artikel bepaalt de subsidiëring van de paritair beheerde sectorfondsen of sectorale vzw's die de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties aanduiden. Hun wordt een subsidie toegekend in de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9, of projectfinanciering.

De Vlaamse Regering bepaalt of er gewerkt wordt met een financiering in de vorm van sectorconsulenten, projectfinanciering of een combinatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de toekenning en uitbetaling van de subsidie. Hierbij wordt rekening gehouden met de grootte van de sector en de mate waarin de beschreven doelstellingen en verbintenissen gerealiseerd worden. De mate waarin de beschreven doelstellingen en verbintenissen gerealiseerd worden, is terug te vinden in het rapport waarvan sprake in artikel 7. Op basis van de grootte van het aantal werknemers in de sector en het aantal werknemers in kmo's in de sector wordt een aantal sectorconsulenten per convenant bepaald. Elke sector moet aantonen dat de vooropgestelde doelstellingen en verbintenissen werden gerealiseerd en op basis daarvan wordt bepaald in hoeverre de subsidie effectief wordt uitbetaald.

Dit artikel verduidelijkt dat de subsidie bestaat uit resultaatsfinanciering en uit inspanningsfinanciering.

De Vlaamse Regering kan per convenantperiode beslissen om de subsidie in de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9 te indexeren conform de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld. In voorkomend geval wordt de indexatie berekend en toegepast conform artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Artikel 9

Dit artikel formuleert de taken waarvoor de sectorconsulenten verantwoordelijk zijn ter uitvoering van het convenant. De sectorconsulent staat in voor het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken.

De sectorconsulenten worden tewerkgesteld in een paritair beheerd sectorfonds of paritair beheerde sectorale vzw, zoals aangeduid door de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties (zie artikel 8). De tewerkstelling bij een paritair orgaan is belangrijk om te garanderen dat de sectorconsulenten aangestuurd worden vanuit werknemers- en werkgeverszijde.

De sectorfondsen of de sectorale vzw's bezorgen aan de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst een lijst van de sectorconsulenten met vermelding van hun INSZ-nummer (INSZ: identificatienummer van de sociale zekerheid) en naam.

Hoofdstuk 6. Bepalingen over gegevensverwerking

Dit hoofdstuk bevat bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens en vermeldt meer bepaald de essentiële elementen van de verwerkingen, die op grond van artikel 6.3, AVG, samen gelezen met artikel 8, EVRM (Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden) en artikel 22 van de Grondwet en om onzekerheid over de rechtmatigheid van de verwerkingen te vermijden, moeten worden opgenomen.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet gebeurt op grond van artikel 6.1, c), en 6.1, e), AVG.

De verwerkingsverantwoordelijken staan conform artikel 5.1, d), AVG in voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens en informeren de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14, AVG en over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22, AVG.

Artikel 10

In artikel 10 worden de verwerkingsverantwoordelijken aangeduid en wordt het doeleinde van de verwerkingen bepaald.

Artikel 11

Artikel 10 bevat de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens die conform artikel 9, derde lid, door de sectorfondsen of de sectorale vzw's aan de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, worden verstrekt.

Artikel 12

In artikel 12 wordt de bewaartermijn van de verwerkte persoonsgegevens bepaald conform artikel 5.1, e), AVG. Er werd gekozen voor een maximale bewaartermijn van tien jaar vanaf het verstrijken van de verjaringstermijnen. Na het beëindigen van eventuele procedures is het immers nog noodzakelijk de gegevens van de begunstigde te bewaren.

Hoofdstuk 7. Toezicht en sanctie

Artikel 13

Het ontwerp van decreet belast de sociaalrechtelijke inspecteurs van het Departement Werk en Sociale Economie met het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Artikel 14

De Vlaamse Regering kan in het geval van een vastgestelde inbreuk de uitvoering van haar verbintenissen zoals bepaald in het convenant opschorten. De opschorting heeft geen gevolgen voor de duurtijd van het convenant.

Hoofdstuk 8. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Artikel 15

Artikel 15 past de bepaling in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 aan.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 16

In artikel 16 wordt het decreet van 13 maart 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid opgeheven.

Voor al afgesloten convenanten blijft dit decreet evenwel gelden.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 15 juli 2022

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Definities

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:
1° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
2° departement: het Departement Werk en Sociale Economie, vermeld in artikel 25, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie;
3° intersectoraal convenant: de beleids- of bestuursovereenkomst die de Vlaamse Regering afsluit met de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van twee of meer sectoren;
4° representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties: de werkgevers- en werknemersorganisaties, vermeld in artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;
5° sectorconvenant: de beleids- of bestuursovereenkomst die de Vlaamse Regering afsluit met representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van een sector;
6° VESOC: het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité;

Hoofdstuk 3. Het sectorconvenant en het intersectorale convenant

Art. 3. De Vlaamse Regering en de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties kunnen een sectorconvenant en een intersectorale convenant afsluiten over de ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

In het eerste lid wordt verstaan onder Vlaams werkgelegenheidsbeleid: het geheel van gemeenschaps- en gewestbevoegdheden, vermeld in artikel 4, 15° en 16°, en in artikel 6, §1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het sectorconvenant en het intersectorale convenant beogen veerkracht bij transities en de verhoging van de werkzaamheidgraad door:
1° de ondersteuning van duurzame loopbanen van individuen;
2° de ondersteuning van organisaties.

Het sectorconvenant en intersectorale convenant bevat maatregelen die betrekking hebben op de volgende thema's:
1° de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt;
2° instroom, zij-instroom, doorstroom;
3° levenslang leren en competentiebeleid;
4° werkbaar werk;
5° non-discriminatie, diversiteit en inclusie.

Na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het VESOC kan de Vlaamse Regering de maatregelen die betrekking hebben op de thema's, vermeld in het derde lid, 1° tot en met 5°, specificeren, beperken of uitbreiden middels een inhoudelijke leidraad die de sectoren kunnen hanteren bij de opmaak van hun convenant.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ondersteunt de uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants door thematische, intersectorale netwerken te organiseren.

Art. 4. Het sectorconvenant en intersectorale convenant bevatten bepalingen over:
1° de identiteit van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties als contracterende partijen;
2° De doelstellingen en verbintenissen van de contracterende partijen;
3° het actieplan dat aangeeft op welke wijze de beoogde doelstellingen en verbintenissen gerealiseerd worden met de toegekende subsidiemiddelen;
4° de rapportageverplichting en indieningstermijn, vermeld in artikel 7;
5° de begin- en einddatum van het sectorconvenant of intersectorale convenant en de wijze van beëindiging ervan;
6° de opschorting conform artikel 14;
7° de toezichts- en controlemechanismen.

Art. 5. Het sectorconvenant en intersectorale convenant worden gesloten voor een periode van minimaal twee jaar. De Vlaamse Regering kan om redenen die zij motiveert afwijken van die minimale duurtijd.

Art. 6. De Vlaamse Regering en de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties kunnen een addendum bij het sectorconvenant of intersectorale convenant voegen.

Hoofdstuk 4. Rapportering

Art. 7. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen binnen de termijnen die het departement aangeeft een rapport ter verantwoording aan het departement. Het departement evalueert de uitvoering van het sectorconvenant of het intersectorale convenant aan de hand van dit rapport.

De rapportering, vermeld in het eerste lid, omvat de volgende elementen:
1° duiding bij de verschillende initiatieven om het actieplan te realiseren;
2° de toetsing van de realisaties aan de vooropgestelde doelstellingen en verbintenissen vermeld in het actieplan van het convenant;
3° de verantwoording van het gebruik van de ontvangen subsidiebedragen.

De Vlaamse Regering bepaalt nader waaraan de rapportering moet voldoen.

De Vlaamse Regering brengt tweejaarlijks verslag uit aan het Vlaams parlement over de uitvoering van de convenants en intersectorale convenants. Na elke convenantperiode bezorgt het departement een inhoudelijk verslag aan het VESOC.

Hoofdstuk 5. Financiering

Art. 8. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse Regering aan de sectorfondsen of de sectorale vzw's die de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties aanwijzen een subsidie toe in de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9, of projectfinanciering.

De Vlaamse Regering bepaalt de vorm van de subsidie, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden om de subsidie, vermeld in het eerste lid, toe te kennen en uit te betalen. De Vlaamse Regering houdt bij de toekenning en uitbetaling van de subsidie rekening met de grootte van de sector en de mate waarin de beschreven doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het actieplan van het convenant, gerealiseerd worden, zoals blijkt uit het rapport, vermeld in artikel 7, eerste lid.

De subsidie bestaat uit resultaatsfinanciering en uit inspanningsfinanciering.

De Vlaamse Regering kan per convenantperiode beslissen om de subsidie onder de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9 te indexeren conform de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk te koppelen. In voorkomend geval wordt de

indexatie berekend en toegepast conform artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Art. 9. Een sectorconsulent staat in voor het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken om het sectorconvenant of intersectorale convenant uit te voeren.

De sectorconsulent wordt tewerkgesteld in een paritair beheerd sectorfonds of in een paritair beheerde sectorale vzw.

De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen aan het departement een lijst van de sectorconsulenten met vermelding van hun INSZ-nummer en naam.

Hoofdstuk 6. Bepalingen over gegevensverwerking

Art. 10. Het departement treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de controle van de financiering, vermeld in artikel 8. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, eerste lid, van dit decreet, treden op als verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de verplichting, vermeld in artikel 9, derde lid, van dit decreet.

Art. 11. In het kader van dit decreet worden de volgende persoonsgegevens van de sectorconsulent, vermeld in artikel 9, verwerkt:

1° het INSZ-nummer;
2° de naam;
3° de DmfA-gegevens.

Art. 12. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden die dit decreet beoogt, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Hoofdstuk 7. Toezicht en sanctie

Art. 13. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 14. De Vlaamse Regering kan in geval van een vastgestelde inbreuk door de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op de uitvoering van de

doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het sectorconvenant of intersectorale convenant, het sectorconvenant of intersectorale convenant opschorten.

Hoofdstuk 8. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Art. 15. In artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van [XX xxxx XXXX], wordt punt 35° vervangen door wat volgt:

"35° het decreet van [XX xxxx XXXX] over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid;".

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 16. Het decreet van 13 maart 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid wordt opgeheven.

In afwijking van het eerste lid blijft voormeld decreet van toepassing voor convenanten die gesloten werden voor de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 17. Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2023.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

DECREET SECTORCONVENANTS EN INTERSECTORALE CONVENANTS

NAAR EEN STERKERE SECTORALE WERKING IN VLAANDEREN

SERV
sterk door overleg

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet betreffende de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid
Adviesvrager	Jo Brouns - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	25 juli 2022
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	12 september 2022

Contactpersoon An De Coen adcoen@serv.be

De heer Jo Brouns

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Ellipsgebouw

Koning Albert-II laan 35

1030 Schaarbeek

Decreet sectorconvenants en intersectorale convenants

Mijnheer de minister

De Vlaamse Regering heeft met de sectorconvenants een sterk instrument in handen om beleidsthema's op de sectorale agenda te zetten en zo ook tot bij ondernemingen en hun (potentiële) werknemers te krijgen. Met een bereik van 73 procent van alle Vlaamse werknemers vormen de convenants een belangrijke hefboom, en dat met een beperkt budget. Het is daarom belangrijk dat de convenants mee evolueren met de sectorale realiteit.

In dit advies ondersteunt de SERV de decretale wijziging en formuleert hij **acht aanbevelingen voor verdere optimalisering van de convenants**:

- Formuleer de doelstellingen op maat van de convenants door ze te linken aan de decretale thema's.
- Verbreed de thema's om alle relevante acties te vatten door retentie toe te voegen naast (zij-)instroom en doorstroom om uitstroom te beperken, en door het thema 'diversiteit en inclusie' voldoende breed te interpreteren zodat sectoren die binnen hun convenant(s) willen werken rond nondiscriminatie, daar ook de nodige ruimte voor hebben.
- Verleng de looptijd van de convenants tot een periode van vijf jaar.
- Blijf werken met addenda om de nodige flexibiliteit in te bouwen.
- Indexeer de toelagen van de sectorconsulenten.
- Benut het potentieel van intersectorale convenants, rekening houdend met aandachtspunten voor de operationalisering van het instrument, zoals de afstemming met de 'individuele' sectorconvenants, beperking van de administratieve lasten en de budgetverdeling tussen sectoren.
- Erken de brede intersectorale werking binnen de SERV ter ondersteuning van sociaal overleg over de decretale thema's van de convenants.
- Zorg voor financiering op maat van de sectorale realiteit door de risico's van resultaatsfinanciering te evalueren en de huidige resultaatsgerichte werking verder te zetten.

De SERV is uiteraard steeds bereid dit advies verder te komen toelichten. Ook in de toekomst blijven de SERV en de sectorale sociale partners graag proactief

betrokken bij het opstellen van nieuw beleid en de concrete uitwerking ervan. Daarbij vraagt de SERV om voor adviesvragen en voorbereidend overleg een tijdskader te voorzien dat toelaat om de betrokken sectoren te consulteren. Voor deze adviesvraag, die de SERV op 25 juli ontving, was dat praktisch niet haalbaar.

Hoogachtend

Pieter Kerremans	Hans Maertens
administrateur-generaal	voorzitter

Inhoud

Krachtlijnen 34

Advies 36

SERV vindt decretale wijziging een goede zaak 37

Acht aanbevelingen voor verdere optimalisering 37

Doelstellingen linken aan decretale thema's 38

Thema's nog meer verbreden om alle relevante acties te vatten 39

Mogelijkheid voor langere looptijd benutten 39

Addenda blijven gebruiken om nodige flexibiliteit in te bouwen 40

Toelagen van sectorconsulenten indexeren 41

Potentieel van intersectorale convenants benutten 41

Brede intersectorale werking binnen de SERV erkennen 42

Financiering afstemmen op sectorale realiteit 43

Bibliografie 46

Krachtlijnen

- **SERV ondersteunt de decretale wijziging**

Het huidige decreet over sectorconvenants is volgens de Vlaamse sociale partners aan herziening toe. De decretale wijziging maakt het mogelijk om in te spelen op leereffecten en feedback uit het veld. Dat is cruciaal om ervoor te zorgen dat de convenants relevant blijven.

- **8 aanbevelingen voor verdere optimalisering van de convenants**

De decretale wijziging biedt het uitgelezen momentum om de convenantwerking waar nodig bij te sturen en verder te versterken:

- **Decretale doelstellingen linken aan de decretale thema's**. Het ontwerpdecreet koppelt doelstellingen op macroniveau aan de convenants, terwijl de werking van de consulenten gekoppeld is aan de decretale thema's.
- **Thema's verbreden om alle relevante acties te vatten.** De SERV apprecieert de inhoudelijke verbreding, maar vraagt om 'retentie' toe te voegen aan het nieuwe thema 'instroom, zij-instroom, doorstroom'. Daarnaast dringt de SERV erop aan om het thema 'inclusie en diversiteit' voldoende breed te interpreteren zodat sectoren die binnen hun convenant(s) willen werken rond non-discriminatie, daar ook de nodige ruimte voor hebben .
- **Mogelijkheid voor langere looptijd benutten.** De SERV is tevreden dat het decreet de mogelijkheid voorziet om de looptijd van de convenants te verlengen. Het is belangrijk dat dit geen dode letter blijft zodat ook effectief tegemoet gekomen wordt aan het eerdere pleidooi van de Vlaamse sociale partners voor een langere looptijd van de convenants.
- **Addenda blijven gebruiken om flexibiliteit in te bouwen.** De addenda maken het mogelijk om kort op de bal spelen. Vanuit een eigen focus en met een eigen budget laten ze toe om nieuwe of aanvullende accenten te leggen, die op het moment van de onderhandelingen van de convenants nog niet in het vizier waren.
- **Toelagen van sectorconsulenten indexeren.** De SERV apprecieert dat de mogelijkheid tot indexering is ingeschreven in het ontwerpdecreet. De Vlaamse sociale partners pleiten al langer voor een billijke en competitieve vergoeding van de sectorconsulenten.

- **Potentieel van intersectorale convenants benutten.** De SERV ziet potentieel in de intersectorale convenants om de intersectorale werking te versterken. Aangezien nog niet ingegaan wordt op de operationalisering van het instrument, denken de Vlaamse sociale partners graag mee over de concrete uitwerking en identificeren ze alvast enkele aandachtspunten hieromtrent.

- **Brede intersectorale werking binnen de SERV erkennen.** De SERV vraagt de omschrijving van de geboden ondersteuning te updaten in het decreet en verder te verduidelijken in de memorie van toelichting om een correct beeld te geven van de ondersteunende werking binnen de SERV.

- **Financiering afstemmen op de sectorale realiteit.** De SERV vraagt om de risico's van het werken met resultaatsfinanciering te evalueren en om de indicatoren op maat van en in overleg met de sectoren te blijven bepalen, zoals dat reeds gebeurt binnen de resultaatgerichte werking van de huidige generatie sectorconvenants.

Advies

Sinds 2001 worden sectorconvenants afgesloten als overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en de sectorale sociale partners ter ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid, en dit op initiatief van de sectorale sociale partners. In 2009 werd het instrument decretaal verankerd[1]. In het kader van het decreet engageren de sectorale sociale partners zich om acties te ondernemen gericht op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, het stimuleren van competentieontwikkeling en het verhogen van diversiteit op de arbeidsmarkt.

Met de sectorconvenants heeft de Vlaamse Regering een sterk instrument in handen, zowel qua bereik als qua slagkracht:

- Groot bereik met beperkt budget: voor de periode 2021-2022 werden 38 sectorconvenants afgesloten. De Vlaamse Regering investeert ongeveer 20 miljoen euro, gespreid over een periode van twee jaar. Van dat budget wordt 12,6 miljoen euro gebruikt voor de tewerkstelling van 129 sectorconsulenten, die 73 procent van alle Vlaamse werknemers bereiken[2].
- Ingebed in de bredere werking van de sectorfondsen: via de tewerkstelling van de sectorconsulenten binnen de sectorfondsen, vormen de sectorconvenants een doeltreffende hefboom om Vlaamse beleidsthema's op de sectorale agenda te zetten en zo ook tot bij ondernemingen en hun (potentiële) werknemers te krijgen.
- Stimulans voor strategisch denken bij sectoren en sectorfondsen: dankzij het voorbereidend werk voor de totstandkoming van de sectorconvenants, verhoogt de aandacht voor het ontwikkelen van een langetermijnvisie binnen de sector. De sectorale sociale partners worden via de sectorconvenants ook gestimuleerd om de sectorale prioriteiten op een onderbouwde manier te identificeren, en dit binnen de inhoudelijke contouren van het regeerakkoord, beleidsnota's, werkgelegenheidsakkoorden en andere beleidsplannen.

Sinds hun introductie kenden de sectorconvenants een positieve evolutie. De SERV acht het belangrijk deze evolutie door te zetten via verdere optimalisering van het instrument. De voorliggende decretale wijziging is daarvoor de eerste stap om beter in te spelen op de noden en werking van sectoren en sectorfondsen, en om beter aan te sluiten bij de Vlaamse beleidsthema's.

In dit advies:

- **Beargumenteert de SERV zijn appreciatie van de decretale wijziging.**
- **Formuleert de SERV acht aanbevelingen voor de optimalisering van de convenants.**

---

1 Decreet van 13 maart 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

2 Verslag van de hoorzitting en gedachtewisseling over de nieuwe generatie sectorconvenanten van 18 juni 2021 namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie (859 (2020-2021) – Nr. 1)

SERV vindt decretale wijziging een goede zaak

De SERV ondersteunt de decretale wijziging. Het is belangrijk dat het instrument mee evolueert met de veranderende omgeving en dat waar nodig bijgestuurd wordt op basis van de beschikbare informatie. De volgende argumenten geven aan waarom de SERV achter de decretale wijziging staat:

- Het zorgt ervoor dat de convenants[3] relevant blijven en voldoende aansluiten bij de realiteit van de sectorale werking.
- Er is geleerd uit de ervaring met de vorige generaties sectorconvenants en er werd ingespeeld op feedback uit het veld.
- Het is gebaseerd op een uitgebreid voorbereidend proces dat tijdig werd opgestart om een brede consultatie te voeren. Dat maakte het mogelijk om via dialoog en overleg tot onderbouwde wijzigingen te komen, wat de SERV sterk apprecieert, net als de constructieve werking van de ambtelijke werkgroep. De SERV hoopt dan ook dat deze lijn doorgetrokken wordt naar de voorbereiding van de nieuwe generatie convenants en naar de concrete uitwerking van de intersectorale convenants. Daarbij vestigen ze de aandacht op twee cruciale operationele punten:
    - Het is essentieel om voor adviesvragen en voorbereidend overleg een tijdskader te voorzien dat toelaat om de betrokken sectoren te consulteren. Voor deze adviesvraag, die de SERV op 25 juli ontving, was dat praktisch niet haalbaar.
    - De Vlaamse sociale partners willen het inhoudelijk kader en het inspiratiemenu voor de sectorconvenants graag mee vorm geven binnen de VESOC-werkgroep, zoals in het verleden gangbaar was. De thema's kunnen zo optimaal worden afgestemd op de voorstellen uit recent afgesloten en eerdere VESOC-akkoorden.

Acht aanbevelingen voor verdere optimalisering

Het huidige decreet betreffende de sectorconvenants[4] is volgens de Vlaamse sociale partners toe aan herziening. De SERV ondersteunt de voorliggende decretale wijziging, maar wil het momentum aangrijpen om de convenantwerking verder te optimaliseren. Daartoe formuleert de SERV de volgende aanbevelingen:

- Doelstellingen linken aan de decretale thema's

[3] 'De convenants' omvatten in dit advies zowel de sectorconvenants als de intersectorale convenants.

[4] Decreet van 13 maart 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

- Thema's verbreden om relevante acties te vatten
- Mogelijkheid voor langere looptijd benutten
- Blijven werken met addenda om nodige flexibiliteit in te bouwen
- Toelagen van sectorconsulenten indexeren
- Potentieel van intersectorale convenants benutten
- Brede intersectorale werking binnen de SERV erkennen
- Zorgen voor financiering op maat van de sectorale realiteit

Doelstellingen linken aan decretale thema's

Formuleer de doelstellingen op maat van de sectorconvenants door ze te verbinden met de decretale thema's. Sectoren en sectorale fondsen dragen via hun werking bij aan de algemene beleidsdoelstellingen, zoals de beoogde werkzaamheidsgraad van 80%, maar zetten hun doelen op sectorniveau in plaats van op macroniveau. De verwachtingen ten aanzien van de convenants dienen voldoende dicht bij de (inter)sectorale werking te staan, in het bijzonder wanneer wordt gewerkt met resultaatsfinanciering. De SERV vraagt daarom twee aanpassingen m.b.t. de doelstellingen:

- In het decreet de formulering van de memorie overnemen. De doelstelling in art. 3 van het ontwerpdecreet leest alsof de convenants in eerste instantie transities op de arbeidsmarkt willen faciliteren. De memorie geeft duidelijker aan dat de convenants gericht zijn op "*het ondersteunen van duurzame loopbanen van individuen en het ondersteunen van organisaties met oog op veerkracht bij transities en het verhogen van de werkzaamheidsgraad tot 80%*." Deze formulering sluit beter aan bij de ambitie van de convenants en de verwachtingen ten aanzien van de sectorconsulenten.

- In de memorie de decretale doelstellingen doorvertalen naar doelstellingen op het niveau van de convenants. Aangezien de acties van de convenants binnen de decretale thema's worden gedefinieerd, wordt in de memorie best verduidelijkt hoe doelstellingen gekoppeld aan deze thema's bijdragen aan de algemene beleidsdoelstellingen. Concreet betreft het doelstellingen zoals een hogere opleidingsdeelname[5], een inclusieve arbeidsmarkt en duurzame loopbanen. Dit kan sectoren met beperkte aandacht voor bepaalde thema's mobiliseren om rond die thema's te werken.

Tot slot vragen de sociale partners om de volgende zin in de memorie te herzien: "*Als overheid realiseren we via de convenants een hefboomeffect door de eigen middelen van de paritaire sectorfondsen mee te responsabiliseren en in te zetten op Vlaamse werkgelegenheidsthema's*." Het is cruciaal dat de autonomie van de sectoren m.b.t. de inzet van de eigen middelen gerespecteerd blijft. Vandaar ook de suggestie om de formulering als volgt aan te passen: "*Als overheid realiseren we via de convenants een hefboomeffect door binnen de werking van de paritaire sectorfondsen extra aandacht te hebben voor de Vlaamse werkgelegenheidsthema's.*"

[5] Afgestemd op de doelstellingen van het actieplan Levenslang Leren, dat onder meer tegen 2030 tot een opleidingsdeelname van 60% nastreeft.

Thema's nog meer verbreden om alle relevante acties te vatten

De SERV appreciëert de inhoudelijke verbreding, maar vraagt om nog verder te gaan in de thematische werking van de convenants om de relevante processen binnen sectoren en ondernemingen te vatten. Concreet missen de Vlaamse sociale partners retentie als thema in het decreet om uitstroom te beperken, en dit om de volgende redenen:

- Het is belangrijk om de volledige 'levenscyclus' van werknemers te vatten, van instroom tot het vermijden van uitstroom om de ambitie van een hogere werkzaamheidsgraad te realiseren.
- Investeren in werkbaar werk draagt bij tot retentie, maar het is niet de enige actie die sectorconsulenten kunnen stimuleren om personeelsverloop te beperken. Denk bijvoorbeeld ook aan re-integratiebeleid na ziekte of personeelsplanning om iemand een andere rol/functie in de organisatie te geven.

Het is aangewezen om dit thema te integreren in de vijf thema's waarop de maatregelen uit de sectorconvenants en de intersectorale convenants betrekking kunnen hebben. De sociale partners vragen daarom om het thema 2° in het decreet (art. 3°) te verbreden tot 'instroom, zij-instroom, doorstroom, retentie'.

Daarnaast pleiten ze ervoor om het decretale thema 5° 'diversiteit, inclusie' in de memorie voldoende breed te interpreteren zodat sectoren die binnen hun convenant(s) willen werken rond non-discriminatie, daar ook de nodige ruimte voor hebben. Op die manier kunnen ze o.a. voortbouwen op de resultaten van de sensibiliserende nulmeting die werd uitgevoerd binnen het 'Addendum non-discriminatie en inclusie'. Aangezien het een grote investering vroeg om die nulmeting te laten uitvoeren, is het belangrijk om sectoren te stimuleren die er effectief mee aan de slag willen gaan, en dit volgens de principes van het addendum, nl. sensibilisering, zelfregulering en autonomie van sectoren.

Mogelijkheid voor langere looptijd benutten

De SERV is tevreden dat het decreet de mogelijkheid voorziet om de looptijd van de convenants te verlengen, maar benadrukt dat het geen dode letter mag blijven. De Vlaamse sociale partners zijn al langer vragende partij om de looptijd te verlengen. De volgende argumenten staven het pleidooi voor een langere looptijd van de convenants:

- De sectoren moeten op lange termijn denken, maar op korte termijn handelen.
- De onderhandelingen van nieuwe convenants vragen tijd, net als het implementeren van nieuwe initiatieven, waardoor de feitelijke werkingsperiode korter dan twee jaar is.
- Het is aangewezen te vermijden dat de onderhandelingen over een sectorconvenant in het vaarwater komen van onderhandelingen over een CAO: beide processen zijn bijzonder tijdsintensief en verdienen een eigen (gescheiden) discussie. Uiteraard kunnen de CAO's de sectorconvenants voeden en vice versa.

- Een langere looptijd biedt sectorconsulenten meer perspectief, wat belangrijk is om continuïteit te garanderen en kennisretentie en expertiseontwikkeling binnen de sectorfondsen te stimuleren. Dit werd ook aangehaald in de evaluatie van de sectorconvenants die in 2015 door IDEA Consult gebeurde:

  "Het is belangrijk om sectorconsulenten een langetermijnperspectief te bieden, zodat ze de sector niet verlaten omwille van jobonzekerheid. Hoog verloop wil je immers vermijden om de opgebouwde, sectorspecifieke expertise te behouden."

Vanuit de nood aan een langere looptijd, formuleerde SERV in zijn advies van 20 december 2021 het volgende voorstel:

"De sociale partners stellen een duurtijd van de legislatuur plus één jaar voor. De looptijd van een sectorconvenant wordt dan vijf jaar. Zo kan er met het vizier op de middellange termijn worden gewerkt en heeft elke nieuwe minister de kans om doordachte prioriteiten uit te werken en hierover op voet van gelijkheid met de sectorale sociale partners in overleg over te gaan."

Dit voorstel speelt in op de volgende aanbeveling uit de evaluatie van de vorige generatie sectorconvenants (IDEA, 2015):

"Om de invulling van de convenants optimaal af te stemmen op de implementatie van het beleid, zouden de sectorconvenants kunnen worden benaderd als legislatuurconvenant. Net als in de huidige aanpak kunnen het regeerakkoord en de beleidsnota de basis vormen voor het brede inhoudelijk kader. De convenants zouden één jaar na de indiensttreding van de nieuwe regering van start kunnen gaan zodat ze via een looptijd van 5 jaar een doorstart maken tot na het eerste jaar van de volgende legislatuur. De nieuwe regering krijgt zo voldoende tijd voor de ontwikkeling van een nieuw kader. Om zo weinig mogelijk tijd te verliezen, zouden de inhoudelijke discussies al van start kunnen gaan in het eerste jaar van de legislatuur. […] Na 2 of 3 jaar kan er een update plaatsvinden zodat er kan bijgestuurd worden waar nodig."

Addenda blijven gebruiken om nodige flexibiliteit in te bouwen

Het voorliggende ontwerpdecreet voorziet de mogelijkheid om een addendum toe te voegen bij het sectorconvenant of intersectorale convenant. De voorbije jaren is gebleken dat de addenda nog zorgen voor een versterking van het instrument sectorconvenanten. **De SERV pleit er dan ook voor om de addenda te blijven gebruiken als flexibel instrument om kort op de bal te kunnen spelen en inhoudelijke accenten te leggen, die op het moment van de onderhandelingen nog niet in het vizier komen.**

In het advies van 20 december 2021 merkten de Vlaamse sociale partners op dat het niet de bedoeling is dat er tijdens de (langere) looptijd van het convenant, bijvoorbeeld naar aanleiding van een voortgangsevaluatie, nieuwe opdrachten aan de sectorconvenant worden toegevoegd. Dat kan wel gebeuren via addenda: zij kunnen ingaan op specifieke thema's en zouden een kortere looptijd kunnen hebben (van bijvoorbeeld twee jaar als de convenants een looptijd van vijf jaar

hebben). Met een eigen focus en een eigen budget kunnen zij een complementair instrument vormen dat de convenantwerking versterkt.

Voor de huidige addenda gaan de Vlaamse sociale partners ervan uit dat ze samen met hun financiering maximaal in de sectorconvenants worden geïntegreerd om het beleid te continueren.

Toelagen van sectorconsulenten indexeren

De Vlaamse sociale partners appreciëren dat de mogelijkheid tot indexering van de toelagen van sectorconsulenten is ingeschreven in het ontwerpdecreet. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan een prangende vraag van de sectoren met een convenant[6]. **Het is echter essentieel dat deze mogelijkheid ook effectief benut wordt** om de volgende redenen:

- Vanaf de generatie 2016-2017 werd het bedrag per VTE, verminderd van €51.000 naar €49.000 en sindsdien is dat bedrag hetzelfde gebleven[7].
- De vergoeding van sectorconsulenten moet billijk en competitief zijn om hen aan de sector te binden: verloop zou een groot verlies aan expertise en netwerk impliceren.

In deze context vestigen de sociale partners ook graag de aandacht op de verwachtingen ten aanzien van de sectorconsulenten: deze moeten realistisch zijn t.o.v. de middelen die ertegenover staan. De toename van het aantal decretale thema's gaat vooralsnog niet gepaard met een stijging van de vergoeding van de consulenten.

Potentieel van intersectorale convenants benutten

De SERV adviseert om de intersectorale werking verder te versterken via intersectorale convenants, rekening houdend met aandachtspunten voor de operationalisering van het instrument.

- Verdere versterking van de intersectorale samenwerking creëert meer ruimte om belangrijke uitdagingen samen aan te pakken, over de grenzen van sectoren en fondsen heen. Dit werd ook aangehaald in het recent afgesloten VESOC-werkgelegenheidsakkoord[8]:

  "Meer intersectorale werking is cruciaal om o.a. de omscholing en mobiliteit naar knelpuntberoepen, alsook intersectorale mobiliteit te vergemakkelijken. We willen daarom inzetten op een versterkte intersectorale samenwerking o.a. via de sectorconvenanten, de intersectorale werking bij de SERV en de manier waarop intersectoraal opleidingen kunnen worden georganiseerd."

---

6 Advies Sectorconvenants van 20 december 2021: https://www.serv.be/node/14781

7 Antwoord op parlementaire vraag nr. 327 van 4 februari 2020

8 VESOC-werkgelegenheidsakkoord 'Iedereen nodig, iedereen mee': https://www.serv.be/node/15014

- De sociale partners zijn ervan overtuigd dat dit de werking van de intersectorale adviseurs[9] zal versterken en de intersectorale samenwerking verder zal doen toenemen.

Het instrument van de intersectorale convenants heeft potentieel, maar is nog niet geoperationaliseerd. Te bekijken punten voor de concrete uitwerking van intersectorale convenants zijn alvast:

- Wat zetten sectoren in hun 'eigen' convenant en wat komt terecht in een intersectoraal convenant? In welke mate is er overlap mogelijk? (Dat zal onder meer belangrijk zijn voor de resultaatsfinanciering)
- Hoe kunnen de administratieve lasten beperkt worden?
- Hoe worden consulenten toegewezen aan de sectorale en intersectorale convenants?
- Kan een sector meerdere intersectorale convenants afsluiten?
- Op welk niveau kan een intersectorale convenant afgesloten worden (thema, actie,…)? Hoe onderscheidt een convenant zich van projectfinanciering wanneer er rond één actie samengewerkt wordt?
- Hoe zal worden omgegaan met het verschil tussen ervaren en minder ervaren fondsen (die bijvoorbeeld pas met een convenant gestart zijn of weinig ervaring hebben met intersectorale samenwerking)?
- …

De intersectorale convenants kunnen volgens de SERV uitgroeien tot een krachtig instrument wanneer bottom-upwerking centraal staat: het is aangewezen dat sectoren en fondsen zelf kunnen verkennen welke opportuniteiten tot samenwerking er zijn en welke opportuniteiten ze willen benutten. Ze worden daar sinds 2021 in ondersteund door de werking van intersectorale adviseurs binnen de SERV.

Brede intersectorale werking binnen de SERV erkennen

Bevestig de brede intersectorale werking binnen de SERV om continuïteit in de werking te voorzien. De SERV vraagt om de omschrijving van de geboden ondersteuning te updaten:

- Het ontwerpdecreet en de memorie beperken de intersectorale werking tot "het organiseren van thematische, intersectorale netwerken vanuit de SERV". De formulering in artikel 3 stemt overeen met de formulering in het huidige decreet van 2009, hoewel de intersectorale werking binnen de SERV intussen aanzienlijk werd uitgebreid.

- Om de samenwerking tussen sectoren te faciliteren, is er meer nodig dan hen samen te brengen binnen thematische, intersectorale netwerken. Er is nood aan initiatieven die inspelen op de noden van sectoren en die vanuit een bottom-upwerking de onderlinge samenwerking ondersteunen en versterken.

[9] In lijn met het VESOC-akkoord 'Alle hens aan dek' worden er 3 intersectoraal adviseurs ingezet die de sectoren, gezamenlijk, begeleiden, informeren, en ondersteunen bij de vele uitdagingen en gaan de intersectorale samenwerking maximaal mogelijk maken. (https://www.serv.be/node/14067)

Binnen de SERV zijn onder andere drie intersectorale adviseurs actief om samen met de sectoren de onderlinge samenwerking te ondersteunen en te versterken. De intersectorale adviseurs hebben o.a. als taak om lerende netwerken op te zetten en te ondersteunen, leerrijke praktijken te verzamelen, intersectorale projecten te faciliteren en communicatie op te zetten naar en tussen de sectoren. Ze vormen ook een schakel tussen beleid en praktijk, waardoor ze bijdragen aan de (inter)sectorale werking in het kader van de (inter)sectorconvenants.Aangezien de formulering in art. 3 van het ontwerpdecreet geen accuraat beeld geeft van de intersectorale werking binnen de SERV, vraagt de SERV om de formulering aan te passen:

- In het decreet, door te verwijzen naar de intersectorale werking: "De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ondersteunt de uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants vanuit zijn intersectorale werking."
- In de memorie, door het te hebben over "de intersectorale werking binnen de SERV" i.p.v. "thematische, intersectorale netwerken" en de invulling van de intersectorale werking te verduidelijken: "De uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants wordt ondersteund door de intersectorale werking georganiseerd vanuit de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Deze werking is erop gericht om samen met de sectoren de onderlinge samenwerking te ondersteunen en versterken. Sinds 2021 ondernemen de intersectorale adviseurs binnen de SERV bijvoorbeeld diverse initiatieven om o.a. lerende netwerken op te zetten en te ondersteunen, leerrijke praktijken te verzamelen, intersectorale projecten te faciliteren en communicatie op te zetten naar en tussen de sectoren. Ze vormen ook een schakel tussen beleid en praktijk."

Financiering afstemmen op sectorale realiteit

Zorg voor financiering op maat van de sectorale realiteit door de risico's van resultaatsfinanciering te evalueren en zorg voor financiering op maat van de sectorale realiteit.

De meerwaarde van resultaatsfinanciering moet duidelijk zijn. In het advies van 20 december 2021 waarschuwden de sociale partners voor resultaatsfinanciering, die gepaard gaat met een aantal risico's, zoals:

- Het temperen van ambitie en beknotten van innovatie (i.p.v. bevorderen). Het risico om inkomensverlies te lijden wanneer de vooropgestelde resultaten te ambitieus bleken, zorgt ervoor dat sectoren op veilig zullen spelen en de lat eerder te laag dan te hoog leggen.
- Resultaten zijn niet altijd zuiver te meten, wat ook werd benadrukt in voorgaand onderzoek van IDEA Consult (2015). Het kan niet de bedoeling zijn om een stap terug te zetten:

  "De impact van de consulentenwerking kan vaak niet zuiver gemeten worden (i.e. los van de werking van andere personen binnen het fonds). […] Bovendien zijn het de ondernemingen die finaal beslissen wat er op de werkvloer gebeurt; zij kunnen enkel gestimuleerd worden om bepaalde acties te ondernemen. […] Verschillende stakeholders gaven aan dat het werken via inspanningsverbintenissen beter werkt dan het vroegere systeem waarin veel kwantitatieve objectieven

waren opgenomen. De huidige manier van werken [met inspanningsverbintenissen] wordt door verschillende actoren als de enige werkbare manier en als correct ervaren."

De selectie van de juiste indicatoren vormt een belangrijk aandachtspunt bij resultaatsfinanciering en dient te blijven gebeuren in onderling overleg. Daarnaast vormen ook de sectorale eigenheid en de beschikbaarheid van kwaliteitsvolle data aanzienlijke uitdagingen:

- Wanneer er wordt gewerkt met resultaatsfinanciering, is de keuze van de gehanteerde indicatoren cruciaal. Zij moeten SMART[10] geformuleerd zijn en een doorvertaling zijn van de doelstellingen op macroniveau naar resultaten op sectorniveau, die de consulenten kunnen beïnvloeden. De werking van sectorconvenants kan daarom niet beoordeeld worden op basis van de macro-doelstellingen die in het ontwerpdecreet opgenomen zijn, namelijk het ondersteunen van individuen en ondernemingen in functie van veerkracht en het verhogen van de werkzaamheidsgraad. Er zijn immers tal van factoren buiten de controle van de consulenten die mee bepalen in welke mate deze doelstellingen gerealiseerd worden en de nodige vooruitgang geboekt wordt.
- Sectoren dienen gelijk behandeld te worden over convenants heen, maar zoals Minister Crevits zelf stelde in haar antwoord op een parlementaire vraag[11]: "*de engagementen die sectoren opnemen in hun sectorconvenant en de manier waarop ze zich hiervoor organiseren zijn erg verschillend en bijgevolg moeilijk vergelijkbaar*." Bovendien is er ook een grote diversiteit tussen sectoren op het vlak van grootte, middelen en mandaten (zoals werd aangehaald tijdens de hoorzitting en gedachtewisseling over de nieuwe generatie sectorconvenanten op 18 juni 2021). Dat maakt het bijzonder uitdagend om voor elke sector indicatoren op maat te voorzien. Voor intersectorale convenants is de uitdaging zo mogelijk nog groter omdat de indicatoren voor alle betroken sectoren relevant moeten zijn.
- De sociale partners herhalen de nood aan kwalitatieve, accurate en actuele sectorale arbeidsmarktgegevens (zoals bv. leeftijdssamenstelling, instroom en uitstroom) om de inhoud van de convenants te onderbouwen en ze op te volgen. Daarom vragen ze dat de sectoren vaker een groepssectorfoto krijgen. Een vlotte wisselwerking tussen het beleidsdomein WSE en de sectoren is bijgevolg noodzakelijk.

De SERV is tevreden over de resultaatsgerichte werking binnen de huidige generatie convenants en vraagt om dit voort te zetten in de nieuwe generatie convenants. In de huidige convenants wordt al gewerkt met 20% resultaatsfinanciering en 80% financiering gekoppeld aan inspanningsverbintenissen. In overleg met de sectoren wordt bepaald welke indicatoren een goed beeld geven van de mate waarin de aangegane engagementen worden gerealiseerd, rekening houdend met de sectorale eigenheid. Het Departement Werk en Sociale Economie volgt reeds actief op in welke mate het actieplan effectief gerealiseerd wordt: via hun jaarlijkse rapportering tonen sectoren welke inspanningen ze leverden om hun engagementen na te komen. De resultaatsverbintenissen worden steeds samen met de inspanningsverbintenissen bekeken om

[10] SMART staat voor specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden

[11] Parlementaire vraag nr. 327 van 4 februari 2020

de werking in het kader van de convenants te evalueren. Dit is noodzakelijk om een representatief beeld te hebben van wat er binnen de sector rond de decretale thema's gebeurt.

Bibliografie

De Coen A., Van der Beken, W., Sels, L. (2015). '*Naar een vernieuwde sectorale insteek voor het Vlaams werkgelegenheidsbeleid*'. Een onderzoek van IDEA Consult in opdracht van de Vlaamse minister bevoegd voor Werk, in het kader van het VIONA-onderzoeksprogramma. Brussel: IDEA Consult. Online beschikbaar via https://www.vlaanderen.be/publicaties/naar-een-vernieuwde-sectorale-insteek-voor-het-vlaams-werkgelegenheidsbeleid

SERV (20 december 2021). Advies Sectorconvenants: https://www.serv.be/node/14781

VESOC (24 maart 2022). Werkgelegenheidsakkoord 'Iedereen nodig, iedereen mee': https://www.serv.be/node/15014

VESOC (14 december 2020). Akkoord 'Alle hens aan dek': https://www.serv.be/node/14067

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse overheid

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/084 van 6 september 2022

over

tekst	Voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	betreffende de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid
roepnaam	(decreet sectorconvenants)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 15 juli 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw van 25 juli 2022, ontvangen door de VTC op 25 juli 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 6 september 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 6 september 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Werk (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet *betreffende de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Sectorconvenants zijn protocollen van samenwerking tussen de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van sectoren en de Vlaamse regering ter ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. De werking van sectorconvenants is momenteel geregeld in het decreet van 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

4. Het decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid voorziet in een rechtsgrond voor het sluiten van convenants tussen de Vlaamse regering en de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de sectoren. Het Ontwerp voorziet opnieuw in een uniform juridisch kader met betrekking tot het afsluiten, het beëindigen, het wijzigen, het rapporteren over, het financieren van en het toezicht op de uitvoering van de convenants.

5. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens :

"Hoofdstuk 6. Bepalingen over gegevensverwerking

Art. 10. Het departement treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de controle van de financiering, vermeld in artikel 8. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, eerste lid, van dit decreet, treden op als verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de verplichting, vermeld in artikel 9, derde lid, van dit decreet.

Art. 11. In het kader van dit decreet worden de volgende persoonsgegevens van de sectorconsulent, vermeld in artikel 9, verwerkt:
1° het INSZ-nummer;
2° de naam;
3° de DmfA-gegevens.

Art. 12. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden die dit decreet beoogt, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens."

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de sectorconsulent

en dat het minstens de volgende gegevens betreft :

1° het INSZ-nummer;
2° de naam;
3° de DmfA-gegevens.

7. Een sectorconsulent staat in voor het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken om het sectorconvenant of intersectorale convenant uit te voeren. De sectorconsulent wordt tewerkgesteld in een paritair beheerd sectorfonds of in een paritair beheerde sectorale vzw.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het Ontwerp zal als wettelijke basis dienen voor de verwerking van de beoogde persoonsgegevens.

10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

11. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM[1], artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen[2] van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn. [3]

12. De verwerking van persoonsgegevens in kader van dit Ontwerp gebeurt volgens de toelichting op grond van artikel 6.1, c), en 6.1, e), van de AVG.

13. Het Ontwerp spreekt over een wettelijke verplichting in artikel 9, derde lid:

> *"De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen aan het departement een lijst van de sectorconsulenten met vermelding van hun INSZ-nummer en naam."*

[1] Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

[2] Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking");
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

[3] EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparance et contrôle*" , Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG[4], die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn[5]. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

15. De andere verwerkingen, met name in het kader van de controle van de financiering (artikel 8), kunnen gekaderd worden in het uitvoeren van een taak van algemeen belang.

16. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG[6], die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

17. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

18. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

19. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever[7])

20. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

---

[4] "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

[5] Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

[6] "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

[7] bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2.

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

22. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld in artikel 10:

- de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de controle van de financiering, vermeld in artikel 8 van het Ontwerp[8]:

"Art. 8. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse Regering aan de sectorfondsen of de sectorale vzw's die de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties aanwijzen een subsidie toe in de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9, of projectfinanciering.
De Vlaamse Regering bepaalt de vorm van de subsidie, vermeld in het eerste lid.
De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden om de subsidie, vermeld in het eerste lid, toe te kennen en uit te betalen. De Vlaamse Regering houdt bij de toekenning en uitbetaling van de subsidie rekening met de grootte van de sector en de mate waarin de beschreven doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het actieplan van het convenant, gerealiseerd worden, zoals blijkt uit het rapport, vermeld in artikel 7, eerste lid.
De subsidie bestaat uit resultaatsfinanciering en uit inspanningsfinanciering.
[…]."

- in het kader van de verplichting, vermeld in artikel 9, derde lid, van dit Ontwerp:

"De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen aan het departement een lijst van de sectorconsulenten met vermelding van hun INSZ-nummer en naam."

23. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

24. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting en die niet vermeld wordt in het Ontwerp of de toelichting. Een adviesvraag over deze databank werd al door de VTC behandeld (VTC/A/W/2021/43).

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

26. Er worden in het Ontwerp twee verwerkingsverantwoordelijken aangeduid in artikel 10: (onderlijning door de VTC)

"Het departement treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de controle van de financiering, vermeld in artikel 8. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, eerste

[8] *Art. 9. Een sectorconsulent staat in voor het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken om het sectorconvenant of intersectorale convenant uit te voeren.*

De sectorconsulent wordt tewerkgesteld in een paritair beheerd sectorfonds of in een paritair beheerde sectorale vzw.

De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen aan het departement een lijst van de sectorconsulenten met vermelding van hun INSZ-nummer en naam."

lid, van dit decreet, treden op als verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de verplichting, vermeld in artikel 9, derde lid, van dit decreet."

27. De AVG legt de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)[9] op als ook het e-govdecreet. Gezien de verschillende gegevensstromen, zou de rol (niet de aanstelling) van de **functionaris** voor de gegevensbescherming best verankerd worden in de regelgeving.

28. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)[10] voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

29. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht[11].

5. Minimale gegevensverwerking

30. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

31. De **categorieën betrokkenen** worden vermeld in artikel 11 van het Ontwerp, namelijk de sectorconsulent. Een sectorconsulent staat in voor het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken om het sectorconvenant of intersectorale convenant uit te voeren (artikel 9).

32. De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de **categorieën van gegevens** niet voldoende zijn verduidelijkt: de Dmfa-gegevens: dit zijn de loon- en arbeidstijdgegevens van alle werknemers die bij een werkgever tewerkgesteld zijn gedurende een bepaald kwartaal;.

33. De VTC adviseert dat Dmfa-gegevens gedefinieerd worden in het Ontwerp. De VTC beveelt aan om te onderzoeken of de Dmfa-gegevens niet bij de authentieke bron kunnen opgevraagd worden.

34. Wat de **ontvangers** betreft: dit zijn de diensten van het departement WSE die de controle uitoefenen.

---

[9] Zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/functionaris-voor-gegevensbescherming

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "CBPL")

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-04-2017.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243) (http://vtc.corve.be/docs/WP29_DPO.pdf)

[10] Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf)

[11] Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

35. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidie- of premiedatabank van het Departement Financiën en Begroting en die niet vermeld wordt in het Ontwerp of de toelichting. Een adviesvraag over deze databank werd al door de VTC behandeld (VTC/A/W/2021/43).

36. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

37. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.

38. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

39. Wat de **bewaartermijn** betreft, worden deze omschreven in artikel 12 van het Ontwerp:

"tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens"

40. De VTC beoordeelt dat de bewaartermijn gerechtvaardigd is.

6. Juistheid

41. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

42. Enkel de Memorie van toelichting bevat volgende bepaling hierover:

"De verwerkingsverantwoordelijken staan conform artikel 5.1, d), van de AVG in voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens en informeren de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 AVG en over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 AVG."

43. VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

44. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

45. De Memorie van toelichting bevat volgende bepaling hierover:

"De verwerkingsverantwoordelijken staan conform artikel 5.1, d), van de AVG in voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens en informeren de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 AVG en over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 AVG.".

46. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen nemen.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

48. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

49. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling[12] ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen[13] die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer[14] en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom[15].

50. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover[16].

51. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:

- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
- aanstellen van een DPO door de verwerker;
- aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.

52. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren[17].

---

[12] Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf)

[13] Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf)

[14] Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

[15] *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

[16] https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud

[17] Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

53. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de Dmfa-gegevens gedefinieerd worden in het Ontwerp;
- het Ontwerp aanvullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 44, op te nemen in de communicatie met de burger.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door:Hans Graux (Signature)
Getekend op:2022-09-15 12:35:35 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

VLOR vlaamse onderwijsraad

ADVIES

22 september 2022

De heer Jo Brouns
Vlaams minister van Economie, Innovatie,
Werk, Sociale economie en Landbouw
Koning Albert II-laan 35
1030 Brussel

BIJLAGEN 1 DATUM 22/09/2022
ONS KENMERK AR-AR-COR-2223-003
CONTACT EWOUD.DESADELEER@VLOR.BE/ 02 227 13 78
BETREFT Advies bij het voorontwerp van decreet betreffende de sectorconvenants en de intersectorale convenants

Mijnheer de minister

De Vlor werd in het kader van een stakeholdersconsultatie al betrokken bij de opmaak van het nieuwe decreet over de sectorconvenants. Op uw vraag brengen we nu ook graag advies uit.

De Vlor ziet in het voorontwerp van decreet vooral een verderzetting van de huidige werking, die zeker een positieve impact heeft op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het levenslang leren. In dit advies formuleren we acht aandachtspunten om de convenanten en het decreet te versterken:

1 Zet het thema onderwijs-arbeidsmarkt centraal bij intersectorale samenwerking.
2 Vraag sectoren om samen te werken met het hele onderwijsveld.
3 Stimuleer sectoren om beroepskwalificaties actueel te houden.
4 Strijd samen met sectoren tegen discriminatie en veranker dit decretaal.
5 Verleng de looptijd van de convenants tot vier of vijf jaar en deel het inhoudelijk verslag ook met de Vlor.
6 Maak addenda transparant en complementair: zij moeten leiden tot extra initiatieven.
7 Schrap de koppeling tussen financiering en resultaatsverbintenissen, maar stel ambitieuze en kwalitatieve doelen.
8 Neem een overlegtoets als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een sectorconvenant op in de regelgeving.

We horen graag van u hoe u het Vlor-advies verder zal opvolgen.

We bezorgen dit advies ook aan de heer Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.

Met vriendelijke groeten

Leen Van Heurck
algemeen secretaris

Ann Verreth
voorzitter

VLOR vlaamse onderwijsraad

ADVIES

22 september 2022

Samenwerking in sectorconvenants verder versterken

Advies bij het voorontwerp van decreet betreffende de sectorconvenants en de intersectorale convenants

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw op 25 juli 2022

Uitgebracht door de Algemene Raad op 22 september 2022 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: Commissie Onderwijs-Arbeidsmarkt op 7 september 2022 onder voorzitterschap van Luc Van Waes

Dossierbeheerder: Ewoud De Sadeleer

De Vlor adviseert de overheid om volgende acties te ondernemen om de sectorconvenants te versterken:

1. Zet het thema onderwijs-arbeidsmarkt centraal bij intersectorale samenwerking.
2. Vraag sectoren om samen te werken met het hele onderwijsveld.
3. Stimuleer sectoren om beroepskwalificaties actueel te houden.
4. Strijd samen met sectoren tegen discriminatie en veranker dit decretaal.
5. Verleng de looptijd van de convenants tot vier of vijf jaar en deel het inhoudelijk verslag ook met de Vlor.
6. Maak addenda transparant en complementair: zij moeten leiden tot extra initiatieven.
7. Schrap de koppeling tussen financiering en resultaatsverbintenissen, maar stel ambitieuze en kwalitatieve doelen.
8. Neem een overlegtoets als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een sectorconvenant op in de regelgeving.

Inhoud

1 Situering 67
2 Aandachtspunten 67
2.1 Intersectorale samenwerking 67
2.2 Het hele onderwijsveld 67
2.3 Beroepskwalificaties of curriculum 67
2.4 Non-discriminatie 68
2.5 Looptijd en rapportering 68
2.6 Addenda 68
2.7 Financiering en resultaten 68
2.8 Overlegtoets 68

1 Situering

Sectorconvenants zijn protocollen van samenwerking tussen de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van sectoren en de Vlaamse Regering, ter ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. De Vlaamse Regering wil het decreet over de sectorconvenants uit 2009 actualiseren en optimaliseren om de werking van de sectorconvenants verder te verzekeren voor de toekomst, de regelgeving te enten op de huidige realiteit en werking en om het instrument van intersectorale convenants te introduceren en verder uit te werken.

De Vlor werd in het kader van een stakeholdersconsultatie al betrokken bij de opmaak van het nieuwe decreet. Nu het voorontwerp van decreet principieel is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, brengt de Vlor advies uit.

2 Aandachtspunten

De Vlor ziet in het voorontwerp van decreet vooral een verderzetting van de huidige werking, die zeker een positieve impact heeft op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het levenslang leren. In dit advies formuleren we acht aandachtspunten om de convenanten en het decreet te versterken.

2.1 Intersectorale samenwerking

Het stimuleren van intersectorale samenwerking is zeker voor het thema afstemming onderwijs-arbeidsmarkt een opportuniteit. Die samenwerking wordt bevorderd wanneer onderwijspartners meteen in clusters kunnen overleggen, in plaats van versnipperde gesprekken te voeren. Concreet kunnen sectoren best de handen in mekaar slaan voor bijvoorbeeld het organiseren van opleidingen[1], het opstellen van lesmateriaal en het ondersteunen van leerloopbaanbegeleiding (om leerlingen te informeren eerder dan zoveel mogelijk leerlingen voor hun sector te winnen).

Momenteel is er nog niet veel geweten over de concrete invulling van de intersectorale convenants. Wij pleiten er alvast voor om daarbij het thema onderwijs-arbeidsmarkt centraal te stellen.

2.2 Het hele onderwijsveld

De Vlor merkt op dat sectoren in hun convenants vaak sterk focussen op het gewoon secundair onderwijs. We vragen om in de wetgeving op te nemen dat zij in principe altijd het hele onderwijsveld moeten meenemen. Ook het buitengewoon onderwijs, dbso, volwassenenonderwijs … hebben baat bij ondersteuning en afstemming met sectoren.

2.3 Beroepskwalificaties of curriculum

In de memorie van toelichting is opgenomen dat de engagementen van sectoren op vlak van de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt ervoor moeten zorgen dat het onderwijscurriculum de evoluties in het bedrijfsleven voldoende capteert. Het is beter om hier te verwijzen naar de belangrijke rol van de sectoren in de opmaak en actualisatie van beroepskwalificaties. Het

[1] Denk aan de opleiding werken op hoogte.

curriculum vormgeven is de bevoegdheid van de onderwijspartners, maar het is een gedeelde verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de beroepskwalificaties en curricula tot stand komen.

2.4 Non-discriminatie

De Vlor vraagt zich af waarom 'non-discriminatie' geen onderdeel meer is van de decretale thema's, maar de term 'diversiteit' gebruikt wordt. Dat is verrassend, gezien zowel het regeerakkoord als de beleidsnota Werk 2019-2024 nog verwijzen naar de aandacht voor anti-discriminatie in (inter)sectorconvenants en in afspraken met sectorale sociale partners. Discriminatie bestrijden gaat verder dan engagementen opnemen rond diversiteit. We pleiten er dus voor om het terechte voornemen om samen met sectoren discriminatie aan te pakken, decretaal te verankeren.

2.5 Looptijd en rapportering

De Vlor pleit voor het verlengen van de convenants. Dat maakt het mogelijk om tijd te investeren in een grondig ontwikkelproces van de convenants, met afstemming met alle betrokken partners. Daarom is het verlengen van de looptijd (van maximaal twee jaar naar minimaal twee jaar) een stap in de goede richting. We vragen echter om verder te gaan en concreet vast te leggen dat de convenants voor vier of vijf jaar opgemaakt worden. Twee jaar is duidelijk te weinig voor het zware ontwikkelproces en meer dan vier of vijf jaar is te veel om actueel te blijven. De overheid moet dus een duurtijd of tenminste een minimale én maximale looptijd vastleggen.

De Vlor ondersteunt de voorgestelde tweejaarlijkse rapportering, zeker wanneer de looptijd verlengd wordt. We stellen voor om het inhoudelijk verslag niet alleen te delen met het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC), maar alle betrokkenen, waaronder de onderwijspartners in de Vlor.

2.6 Addenda

Wat betreft de addenda in de convenants, vragen we om voorop te stellen dat die leiden tot extra initiatieven en complementair zijn met de convenants. Het moet transparant zijn wat bovenop het convenant komt.

2.7 Financiering en resultaten

De Vlor vraagt om de verwachtingen voor de sectorconvenants hoog te houden. We moeten niet zomaar streven naar een zo hoog mogelijke dekkingsgraad met zoveel mogelijk sectoren, maar verwachten een sterk engagement, ook naar onderwijs toe. We merken op dat de resultaatsverbintenissen in de afgelopen periode een averechts effect hebben gehad: de ambitie wordt veeleer naar beneden bijgesteld om de financiering zeker niet mis te lopen. Het is daarbij zeer moeilijk om voor elke verbintenis de haalbaarheid te beoordelen. We vragen dan ook om de koppeling tussen financiering en resultaatsverbintenissen te schrappen.

Het is uiteraard wel cruciaal om ambitieuze doelstellingen voorop te stellen in de convenants. We vragen om die zeker niet alleen kwantitatief, maar vooral kwalitatief te benaderen.

2.8 Overlegtoets

Het onderwijsveld vraagt al lang om eerder in het ontwikkelingsproces van de sectorconvenants betrokken te worden en op die manier samen met de sector doelstellingen en acties te formuleren.

De Vlor stelt voor om de (tijdige) betrokkenheid van alle relevante partners (waaronder onderwijs, VDAB…) aan de sectorconvenants te garanderen door een 'overlegtoets' als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor de indiening van een convenant op te nemen. De voorgestelde acties moeten steeds zijn afgetoetst bij de beoogde partners. Cruciaal is het idee om het sectorconvenant vorm te geven in overleg en als gelijkwaardige partners. De overlegtoets dient niet om een gefinaliseerde tekst te valideren.

We zijn verheugd dat het departement Werk zich heeft voorgenomen om een overlegtoets in de procedure op te nemen. We vragen echter ook om dat overleg in de regelgeving te verankeren.

Leen Van Heurck
algemeen secretaris

Ann Verreth
voorzitter

VOORONTWERP VAN DECREET
van 7 oktober 2022

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Definities

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:
1° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
2° departement: het Departement Werk en Sociale Economie, vermeld in artikel 25, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie;
3° intersectoraal convenant: de beleids- of bestuursovereenkomst die de Vlaamse Regering afsluit met de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van twee of meer sectoren;
4° representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties: de werkgevers- en werknemersorganisaties, vermeld in artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;
5° sectorconvenant: de beleids- of bestuursovereenkomst die de Vlaamse Regering afsluit met representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van een sector;
6° VESOC: het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité;

Hoofdstuk 3. Het sectorconvenant en het intersectorale convenant

Art. 3. De Vlaamse Regering en de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties kunnen een sectorconvenant en een intersectorale convenant afsluiten over de ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

In het eerste lid wordt verstaan onder Vlaams werkgelegenheidsbeleid: het geheel van gemeenschaps- en gewestbevoegdheden, vermeld in artikel 4, 15° en 16°, en in artikel 6, §1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het sectorconvenant en het intersectorale convenant beogen het ondersteunen van duurzame loopbanen en individuen en het ondersteunen van organisaties met oog op veerkracht bij transities en de verhoging van de werkzaamheidgraad.

Het sectorconvenant en intersectorale convenant bevat maatregelen die betrekking hebben op de volgende thema's:
1° de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt;
2° instroom, zij-instroom, doorstroom en retentie;
3° levenslang leren en competentiebeleid;
4° werkbaar werk;
5° diversiteit en inclusie.

Na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het VESOC kan de Vlaamse Regering de maatregelen die betrekking hebben op de thema's, vermeld in het derde lid, 1° tot en met 5°, specificeren, beperken of uitbreiden middels een inhoudelijke leidraad die de sectoren kunnen hanteren bij de opmaak van hun convenant.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ondersteunt de uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants vanuit de intersectorale werking.

Art. 4. Het sectorconvenant en intersectorale convenant bevatten bepalingen over:
1° de identiteit van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties als contracterende partijen;
2° De doelstellingen en verbintenissen van de contracterende partijen;
3° het actieplan dat aangeeft op welke wijze de beoogde doelstellingen en verbintenissen gerealiseerd worden met de toegekende subsidiemiddelen;
4° de rapportageverplichting en indieningstermijn, vermeld in artikel 7;
5° de begin- en einddatum van het sectorconvenant of intersectorale convenant en de wijze van beëindiging ervan;
6° de opschorting conform artikel 14;
7° de toezichts- en controlemechanismen.

Art. 5. Het sectorconvenant en intersectorale convenant worden gesloten voor een periode van minimaal twee jaar. De Vlaamse Regering kan om redenen die zij motiveert afwijken van die minimale duurtijd.

Art. 6. De Vlaamse Regering en de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties kunnen een addendum bij het sectorconvenant of intersectorale convenant voegen.

Hoofdstuk 4. Rapportering

Art. 7. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen binnen de termijnen die het departement aangeeft een rapport ter verantwoording aan het departement. Het departement evalueert de uitvoering van het sectorconvenant of het intersectorale convenant aan de hand van dit rapport.

De rapportering, vermeld in het eerste lid, omvat de volgende elementen:

1° duiding bij de verschillende initiatieven om het actieplan te realiseren;
2° de toetsing van de realisaties aan de vooropgestelde doelstellingen en verbintenissen vermeld in het actieplan van het convenant;
3° de verantwoording van het gebruik van de ontvangen subsidiebedragen.

De Vlaamse Regering bepaalt nader waaraan de rapportering moet voldoen.

De Vlaamse Regering brengt tweejaarlijks verslag uit aan het Vlaams parlement over de uitvoering van de convenants en intersectorale convenants. Na elke convenantperiode bezorgt het departement een inhoudelijk verslag aan het VESOC.

Hoofdstuk 5. Financiering

Art. 8. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse Regering aan de sectorfondsen of de sectorale vzw's die de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties aanwijzen een subsidie toe in de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9, of projectfinanciering.

De Vlaamse Regering bepaalt de vorm van de subsidie, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden om de subsidie, vermeld in het eerste lid, toe te kennen en uit te betalen. De Vlaamse Regering houdt bij de toekenning en uitbetaling van de subsidie rekening met de grootte van de sector en de mate waarin de beschreven doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het actieplan van het convenant, gerealiseerd worden, zoals blijkt uit het rapport, vermeld in artikel 7, eerste lid.

De subsidie bestaat uit resultaatsfinanciering en uit inspanningsfinanciering.

De Vlaamse Regering kan per convenantperiode beslissen om de subsidie onder de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9 te indexeren conform de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk te koppelen. In voorkomend geval wordt de indexatie berekend en toegepast conform artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Art. 9. Een sectorconsulent staat in voor het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken om het sectorconvenant of intersectorale convenant uit te voeren.

De sectorconsulent wordt tewerkgesteld in een paritair beheerd sectorfonds of in een paritair beheerde sectorale vzw.

De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen aan het departement een lijst van de sectorconsulenten met vermelding van hun INSZ-nummer en naam.

Hoofdstuk 6. Bepalingen over gegevensverwerking

Art. 10. Het departement treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de controle van de financiering, vermeld in artikel 8. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, eerste lid, van dit decreet, treden op als verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de verplichting, vermeld in artikel 9, derde lid, van dit decreet.

Art. 11. In het kader van dit decreet worden de volgende persoonsgegevens van de sectorconsulent, vermeld in artikel 9, verwerkt:

1° het INSZ-nummer;
2° de naam;
3° de DmfA-gegevens.

In dit artikel wordt verstaan onder DmfA-gegevens: de loon- en arbeidstijdgegevens van alle werknemers die bij een werkgever tewerkgesteld zijn gedurende een bepaald kwartaal.

Art. 12. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden die dit decreet beoogt, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Hoofdstuk 7. Toezicht en sanctie

Art. 13. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 14. De Vlaamse Regering kan in geval van een vastgestelde inbreuk door de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op de uitvoering van de doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het sectorconvenant of intersectorale convenant, het sectorconvenant of intersectorale convenant opschorten.

Hoofdstuk 8. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Art. 15. In artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van [XX xxxx XXXX], wordt punt 35° vervangen door wat volgt:

"35° het decreet van [XX xxxx XXXX] over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid;".

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 16. Het decreet van 13 maart 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid wordt opgeheven.

In afwijking van het eerste lid blijft voormeld decreet van toepassing voor convenanten die gesloten werden voor de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 17. Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2023.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 72.340/1
van 21 november 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid’

Op 12 oktober 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 10 november 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 21 november 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt een wettelijke basis te bieden voor het sluiten van sectorconvenants en intersectorale convenants over de ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid tussen de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, en de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van hetzij een bepaalde sector, hetzij twee of meer sectoren.

Het aan te nemen decreet komt in de plaats van het decreet van 13 maart 2009 'betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid', dat bij artikel 16 van het voorontwerp wordt opgeheven.

Hoofdstuk 1 van het voorontwerp bevat een inleidende bepaling en hoofdstuk 2 definities. Hoofdstuk 3 regelt het eigenlijke sectorconvenant en het intersectorale convenant. Hoofdstuk 4 betreft de rapportering over de uitvoering van het convenant en de evaluatie ervan. Hoofdstuk 5 regelt de financiering die de Vlaamse Regering kan toekennen aan de sectorfondsen of de sectorale vzw's die de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties aanwijzen. De subsidie kan de vorm aannemen van de financiering van sectorconsulenten of van projectfinanciering. Hoofdstuk 6 bevat bepalingen over gegevensverwerking. Hoofdstuk 7 regelt het toezicht en de mogelijke sanctie, waarna hoofdstuk 8 nog een wijziging bevat aan het decreet van 30 april 2004 'houdende sociaalrechtelijk toezicht'.

Het aan te nemen decreet treedt in werking op 1 juli 2023 (artikel 17).

BEVOEGDHEID

3.1. Artikel 1 van het voorontwerp bepaalt dat het aan te nemen decreet een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid regelt. Artikel 3, eerste lid, bepaalt dat de convenants kunnen worden gesloten "over de ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid", dat in het tweede lid wordt gedefinieerd als "het geheel van gemeenschaps- en gewestbevoegdheden, vermeld in artikel 4, 15° en 16°, en in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen".

[1] Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

3.2. In advies 45.193/1 van 9 oktober 2008 heeft de afdeling Wetgeving over het voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 13 maart 2009 het volgende opgemerkt:[2]

> "1. De gemeenschappen en de gewesten zijn bevoegd om voor de aangelegenheden waarvoor zij materieel bevoegd zijn in een juridisch kader te voorzien voor het sluiten van sectorconvenants, waarbij inzonderheid de tenuitvoerlegging wordt beoogd van het beleid met betrekking tot een bepaalde aangelegenheid. De voorliggende regeling heeft betrekking op het sluiten van sectorconvenants met het oog op de formulering en de tenuitvoerlegging van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid, in ruime zin, en sluit als zodanig aan bij, enerzijds, de gemeenschapsbevoegdheden op het vlak van de sociale promotie en de beroepsomscholing en -bijscholing (artikel 4, 15° en 16°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en op het vlak van het onderwijs (artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet) en, anderzijds, bij de gewestbevoegdheid op het vlak van het tewerkstellingsbeleid (artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).
>
> 2. Overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is de federale overheid bevoegd voor het arbeidsrecht. Nu evenwel de ontworpen regeling als zodanig geen betrekking heeft op het regelen van de individuele of collectieve arbeidsverhoudingen, mag worden aangenomen dat de federale bevoegdheid voor het arbeidsrecht met het ontwerp niet wordt betreden.
>
> 3. De conclusie uit hetgeen voorafgaat is dat de decreetgever volkomen bevoegd kan worden geacht om de ontworpen regeling aan te nemen(…)."

Aansluitend bij die laatste opmerking werd evenwel het volgende voorbehoud geformuleerd:[3]

> "Bij de toepassing van de ontworpen regeling dient er wel voor gewaakt te worden dat de sectorconvenants geen aanleiding geven tot het regelen van aangelegenheden die inzonderheid kunnen worden gerekend tot het collectief arbeidsrecht. Gelet op de algemeenheid die artikel 4 van het ontwerp op het vlak van de te regelen aangelegenheden kenmerkt, kan dit evenwel niet *a priori* worden beoordeeld."

3.3. De in artikel 3, vierde lid, van het voorontwerp vermelde thema's waarover de convenants maatregelen bevatten, gaan evenwel verder dan de in artikel 4 van het decreet van 13 maart 2009 vermelde aangelegenheden. Het betreft meer bepaald:

> "1° de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt;
>
> 2° instroom, zij-instroom, doorstroom en retentie;
>
> 3° levenslang leren en competentiebeleid;
>
> 4° werkbaar werk;
>
> 5° diversiteiten inclusie."

Deze vijf thema's worden besproken in de memorie van toelichting bij het voorontwerp. Wat het thema "instroom, zij-instroom, doorstroom en retentie" betreft, worden onder meer "re-integratie na langdurige ziekte en jobdesign" als voorbeeld gegeven.

---

[2] *Parl.St.* Vl.Parl. 2008-09, nr. 1985/1.

[3] Adv.RvS 45.193/1 van 9 oktober 2008, voetnoot 1.

Over het thema "werkbaar werk" wordt de volgende toelichting gegeven:

"Werkbaar werk is werk dat motiverend is, voldoende leerkansen biedt, geen overmatige stress oplevert en een evenwichtige werk-privé balans mogelijk maakt. Het hebben van een werkbare job is belangrijk voor het werkplezier en de motivatie, maar ook om ervoor te zorgen dat we met z'n allen langer aan de slag kunnen. Door engagementen op te nemen rond werkbaar werk helpen sectoren mee aan gezonde, werkbare en veilige werkvloeren zodat werknemers kwaliteitsvol en duurzaam werk aangeboden krijgen dat (…) hen voldoening, eigenwaarde en zelfontplooiing biedt."

Het thema "diversiteit en inclusie" wordt als volgt toegelicht:

"Door engagementen op te nemen rond diversiteit en inclusie ondersteunen sectoren hun ondernemingen om te evolueren naar inclusieve werkvloeren die kansen geven aan eenieder. Daarnaast krijgen sectoren de kans om ook engagementen op te nemen rond evenredige arbeidsdeelname en gelijke behandeling, zoals omschreven in het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt (art. 5, § 1) en zijn engagementen op vlak van non-discriminatie mogelijk. Via dit decreet kan de Vlaamse regering ondernemingen en sectoren ondersteunen bij de ontwikkeling van een bedrijfsbeleid van evenredige arbeidsdeelname en gelijke behandeling en kan zij passende maatregelen nemen voor de bevordering van de sociale dialoog tussen werkgevers en werknemers inzake het aanmoedigen van evenredige arbeidsdeelname en gelijke behandeling."

3.4. Gevraagd om voor de in artikel 3, vierde lid, van het voorontwerp vermelde thema's te verduidelijken hoe zij in de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest kunnen worden ingepast, verklaarde de gemachtigde het volgende:

"Via de sectorconvenants financieren we sectorconsulenten die als kernopdracht hebben om ondernemingen en hun (potentiële) werknemers te ondersteunen op vlak van de 5 thema's zoals opgenomen in de regelgeving. De sectorconsulenten worden tewerkgesteld bij paritaire sectororganisaties die ingegeven zijn vanuit de federale indeling in paritaire comités en die bijgevolg vaak ook een dienstverlening uitrollen voor het ganse land.

Er zal door de Vlaamse Regering finaal over gewaakt worden dat het convenantenbeleid zich op strikt Vlaamse bevoegdheidsdomeinen zal moeten begeven, al kan niet altijd worden uitgesloten dat dit de facto zijdelings kan raken aan federale bevoegdheidsdomeinen, sommige deelaspecten van de thema's vermeld onder punt 4° en 5° hebben onmiskenbaar raakvlakken met federale bevoegdheidsdomeinen. Mentale gezondheid op het werk (weerbaar werk – problematiek van de burn-outs) bijvoorbeeld wordt gelinkt aan de federale bevoegdheid welzijn op het werk. Dit geldt evenzeer voor de andere arbeidsmarkt gerelateerde topics zoals diversiteit en inclusie. Aangezien de sectorconvenants tot doel hebben om de sectoren aan te moedigen om te werken rond een beleid van diversiteit, inclusie en evenredige arbeidsdeelname conform het EAD decreet van 8 mei 2002, is dit een gewestelijke aangelegenheid en komt het aan het Vlaams gewest toe om in deze aangelegenheid regels inzake non-discriminatie uit te vaardigen.

Niets belet de convenantenwerking om in samenspraak met de sectoren problematieken/handvatten tot oplossingen via vrijwillig sectoraal engagement en zelfregulering te gaan aanreiken.

Het zou een gemiste kans zijn als de sectorconsulenten deze topics niet zouden mee nemen in hun aanpak. Inzetten op werkbaar werk wordt in Vlaanderen vb. uitgerold via de werkbaarheidscheque maar uiteraard neem je in de begeleiding van een onderneming in deze ook aspecten mee i.v.m. arbeidsveiligheid, welzijn op het werk, … Die zaken zijn

onlosmakelijk met elkaar verbonden en het is net de sterkte en meerwaarde van de Vlaamse sectorconvenants dat de ploeg van binnenkort 150 sectorconsulenten deze uitdagingen integraal benadert.

De convenantenwerking port sectoren tot thematische acties die in het decreet staan vermeld, maar dit gebeurt geenszins op een gebiedende, interveniërende of verordende wijze. Wat vooropstaat is om een vorm van sectorale responsabilisering te gaan bestendigen via zelfregulering (vrijwillige en overeengekomen acties binnen sectoren) binnen de bestaande wettelijke kaders (ook federaal), waarbij de consulenten als intermediaire hefbomen optreden.

Ter conclusie kan ook verwezen worden naar het huidig decreet van 13 maart 2009 waarbij de thema's 1) aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt 2) levenslang leren en 3) beleid rond diversiteit en evenredige arbeidsdeelname evenzeer zijdelings raken aan federale bevoegdheidsdomeinen maar (…) dat het in beginsel de bedoeling is van de Vlaamse sectorconvenants om hier een ondersteunend en sensibiliserend beleid te voeren waarbij, via zelfregulering, acties worden ondernemen ter ondersteuning van het Vlaams werkgelegenheidsbeleid."

3.5. De bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de deelentiteiten berust evenwel op een stelsel van exclusieve bevoegdheden, dat impliceert dat iedere rechtssituatie in beginsel slechts door één wetgever kan worden geregeld.[4]

Daarnaast dient ook het zogenaamde verticaliteitsbeginsel in herinnering te worden gebracht waarbij, tenzij de Grondwet of de krachtens die Grondwet vastgestelde bijzondere wet uitdrukkelijk anders bepaalt, de overheid aan wie de regelgeving in een aangelegenheid is toegewezen, ook belast is met de tenuitvoerlegging en de toepassing ervan.[5]

De gemachtigde kan dan ook niet worden bijgetreden waar gesteld wordt dat een sectorconvenant of intersectorale convenant en/of een financiering van sectorconsulenten of projecten krachtens hoofdstuk 5 aangelegenheden kan omvatten die tot de bevoegdheid van een andere overheid behoren. Zelfs in zoverre de handelingen worden beschouwd als "sociale responsabilisering (…) via zelfregulering", kaderen zij immers nog altijd in de toepassing van het voorliggende decreet.

Wat de zo-even aangehaalde thema's betreft moet er alvast op worden gewezen dat onder meer de meeste aspecten van arbeidsorganisatie en de re-integratie van arbeidsongeschikte werknemers tot de federale bevoegdheden inzake arbeidsrecht en sociale zekerheid behoren.[6]

Wat het thema "diversiteit en inclusie" betreft, hebben de afdeling Wetgeving van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof voorts reeds herhaaldelijk bevestigd dat het elke wetgever, binnen de eigen bevoegdheidssfeer, in beginsel toekomt om door hogere rechtsnormen omschreven grondrechten met betrekking tot de hem toevertrouwde aangelegenheden te

[4] Zie bijvoorbeeld GwH 17 december 2020, nr. 165/2020, B.11.1.

[5] Zie bijvoorbeeld RvS 29 maart 2022, nr. 253.378, 13.2.2; RvS 13 maart 2018, nr. 241.012, 16.1.

[6] Zie inzonderheid de federale bevoegdheid inzake het arbeidsrecht en de sociale zekerheid (artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, evenals inzake de maatregelen van interne politie die betrekking hebben op de arbeidsbescherming (artikel 6, § 1, II, eerste lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

concretiseren en dat dat ook geldt met betrekking tot het voeren van een anti-discriminatiebeleid; de bestrijding van discriminatie maakt een wezenlijk onderdeel uit van de rechten van de mens.[7] Het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap zijn bijgevolg bevoegd voor zover er een verband is met de eigen materiële bevoegdheden, bijvoorbeeld die vervat in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Dit omvat echter niet diversiteit en inclusie in het ruimere werkgelegenheidsbeleid of arbeidsrecht, waarbij een direct verband met de eigen bevoegdheden ontbreekt. Dat laatste blijkt overigens ook uit artikel 3 van het decreet van 8 mei 2002 'houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt', waarnaar de gemachtigde verwijst en waarnaar ook in artikel 4, eerste lid, 3°, van het decreet van 13 maart 2009 wordt verwezen.[8] Die uitdrukkelijke verwijzing komt in het voorliggende voorontwerp echter niet meer voor.

3.6. De bevoegdheidsrechtelijke begrenzing van de ontworpen regeling zou dan ook duidelijker tot uiting moeten komen in het voorontwerp, zodat blijkt dat wat de hiervoor vermelde punten betreft, de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest niet te buiten worden getreden.

Daarnaast zal er, zoals dat ook reeds het geval was bij het decreet van 13 maart 2009, bij de concrete toepassing van het aan te nemen decreet over gewaakt moeten worden dat die bevoegdheidsgrenzen worden gerespecteerd. Dat geldt zowel wat de materiële als de territoriale bevoegdheid betreft, waarbij in het bijzonder de toepassing op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aandachtspunt zal zijn.

3.7. Indien de steller van het voorontwerp in het kader van de beoogde integrale benadering van oordeel is dat het "een gemiste kans [zou] zijn als de sectorconsulenten [bepaalde] topics niet zouden meenemen in hun aanpak" en daarmee gedoeld wordt op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van een andere overheid behoren, beveelt de Raad van State aan om daarover een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te sluiten.

---

[7] Zie o.m. adv.RvS 40.689/AV-40.691/AV van 11 juli 2006 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 10 mei 2007 'tot wijziging van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden', *Parl.St.* Kamer 2006-07, nr. 51-2720/001, 84-86 (opmerking 8.1); adv.RvS 48.892/AV van 7 december 2010 over een wetsvoorstel 'tot oprichting van een Centrum ter bevordering van de taalverscheidenheid', *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-435/002, 7-8 (opmerking 6); adv.RvS 61.267/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 107-110 (opmerking 3); adv.RvS 71.275/3 van 7 juni 2022 over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest 'tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut' (opmerking 3).

[8] Artikel 3, eerste lid, van het decreet van 8 mei 2002 luidt als volgt:
"Dit decreet is van toepassing op:
1° de intermediaire organisaties en personen die zich bezig houden met beroepskeuzevoorlichting, beroepsopleiding, loopbaanbegeleiding en arbeidsbemiddeling;
2° de Vlaamse diensten en het Vlaams overheidspersoneel en onderwijspersoneel, hun bepalingen en arbeidsvoorwaarden;
3° de andere werkgevers en werknemers voor wat betreft de beroepsopleiding en tewerkstelling van gehandicapten."
Zie ook het decreet van 10 juli 2008 'houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid', waarvan in artikel 20, eerste lid, het toepassingsgebied wordt afgebakend aan de hand van "de grenzen van de aan de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest toegewezen bevoegdheden".

VORMVEREISTEN

4. Het voorontwerp bevat bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen.[9]

De aan de afdeling Wetgeving meegedeelde documenten doen ervan blijken dat over het voorontwerp op 6 september 2022 advies nr. 2022/084 werd uitgebracht door de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens. Zoals evenwel is uiteengezet in advies 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat tot de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit' heeft geleid,[10] is de Gegevensbeschermingsautoriteit belast met het toezicht op de naleving van de "algemene" regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)[11] heeft vastgesteld.[12] Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting. De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog zal moeten worden ingewonnen met betrekking tot de ontworpen regeling.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het voornoemde advies nog wijzigingen zou ondergaan,[13] moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

5. Het begrip "departement" wordt in artikel 2, 2°, gedefinieerd als "het Departement Werk en Sociale Economie, vermeld in artikel 25, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie". Het voorontwerp draagt diverse taken en verplichtingen op aan het departement.[14]

---

[9] Zie in het bijzonder artikel 9, derde lid, van het voorontwerp, evenals de artikelen 10 tot 12 van het voorontwerp die deel uitmaken van hoofdstuk 6 'Bepalingen over gegevensverwerking'.

[10] *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 103-132.

[11] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)'.

[12] Daarnaast kunnen ook de gemeenschappen en gewesten autoriteiten oprichten die toezicht houden op de naleving van de "specifieke" regels die de deelstaten ter uitvoering van de AVG hebben vastgesteld inzake de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten die onder hun bevoegdheid vallen. Het verlenen van de bevoegdheid aan die autoriteiten om adviezen te geven, teneinde te voldoen aan de verplichtingen die uit de desbetreffende bepalingen van de AVG voortvloeien, hoort daar ook onder.

[13] Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

[14] Zie in het bijzonder de artikelen 7, 9 en 10 van het voorontwerp.

Overeenkomstig artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 komt het uitsluitend aan de regering toe de organisatie en de werking van haar diensten te regelen. De vermelde bepaling van de bijzondere wet staat eraan in de weg dat de decreetgever zich inlaat met de organisatie en de werking van de diensten van de regering. Het komt de decreetgever met andere woorden niet toe om taken op te dragen aan bepaalde diensten van de regering en zodoende in te grijpen in de organisatie en de werking van die diensten.

De tekst van het voorontwerp zal in het licht van voorgaande opmerking moeten worden aangepast. Dat kan, bijvoorbeeld, door te verwijzen naar de "dienst die de Vlaamse Regering aanwijst".

6. De gemachtigde verschafte voorts de volgende toelichting over het in artikel 2, 6°, gedefinieerde "VESOC":

> "De oprichting van het VESOC is geregeld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité."

Het verdient aanbeveling om in de definitie naar dat besluit te verwijzen.

Artikel 3

7.1. Het sectorconvenant en intersectorale convenant bevatten maatregelen die betrekking hebben op de thema's die in artikel 3, vierde lid, zijn opgesomd.

Het vijfde lid van dat artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het VESOC, de maatregelen die betrekking hebben op die thema's kan "specificeren, beperken of uitbreiden middels een inhoudelijke leidraad die de sectoren kunnen hanteren bij de opmaak van hun convenant".

Naast de eerdere bevoegdheidsrechtelijke opmerking over die thema's (zie hoger *sub* 3), geeft de in het vijfde lid vermelde mogelijkheid aanleiding tot de volgende opmerkingen.

7.2. Vooreerst moet in artikel 3, vijfde lid, verwezen worden naar de thema's vermeld in het vierde (niet: derde) lid.

7.3. De vermelding dat het gaat om een leidraad die "de sectoren kunnen hanteren bij de opmaak van hun convenant" knelt bovendien met het in artikel 3, eerste lid, vervatte uitgangspunt dat ook de Vlaamse Regering partij is bij het convenant.[15] Tenzij het de bedoeling is dat de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties steeds als eerste onderhandelen over een convenant en dan gezamenlijk een tekst voorleggen aan de Vlaamse Regering, is een andere formulering aangewezen.

[15] Zie ook de vermelding van de Vlaamse Regering als partij bij het convenant in de definities in artikel 2, 3° en 5°, van het voorontwerp.

7.4. Meer fundamenteel rijst er een bezwaar tegen het gebruik van een "inhoudelijke leidraad" aan de hand waarvan de Vlaamse Regering de betrokken thema's kan "specificeren, beperken of uitbreiden".

In de mate dat dergelijke handelingen bedoeld zijn om een verordenend karakter te hebben, valt op te merken dat regelgeving in beginsel de vorm moet aannemen van formele rechtsinstrumenten zoals wetten, ordonnanties en besluiten die tot stand komen op de wijze bepaald in of krachtens de Grondwet. Op die manier geniet men ook de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. Het "specificeren, beperken of uitbreiden" van de bedoelde maatregelen moet in dat geval dan ook gebeuren met een besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 4

8. Luidens artikel 4, 6° en 7°, van het voorontwerp bevatten het sectorconvenant en intersectorale convenant bepalingen over de opschorting ervan en de toezichts- en controlemechanismen. Aangezien de opschorting, het toezicht en de controle reeds in de artikelen 13 en 14 van het voorontwerp worden geregeld, is de beoogde draagwijdte van voormelde bepalingen niet duidelijk. Bovendien kunnen deze bepalingen niet worden geïnterpreteerd in de zin dat zij zouden toelaten om af te wijken van de decretale regeling. Waar dit duidelijk blijkt uit artikel 4, 6°, van het voorontwerp, door de vermelding van de zinsnede "conform artikel 14", blijkt dat vooralsnog niet uit artikel 4, 7°, ervan.

Artikelen 10 tot 12

9. Zoals *sub* 4 werd opgemerkt, regelen de bepalingen van hoofdstuk 6 (artikelen 10 tot 12 van het voorontwerp), evenals artikel 9, derde lid, van het voorontwerp, waarnaar deze bepalingen verwijzen, de verwerking van persoonsgegevens.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.[16]

[16] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband zijn de Raad van State, afdeling Wetgeving, en het Grondwettelijk Hof van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.[17]

In hoofdstuk 6 worden de categorieën van de personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens niet geregeld. Het voorontwerp moet op dit punt bijgevolg nog worden vervolledigd.

Artikel 14

10. Hierover ondervraagd, bevestigde de gemachtigde dat de in artikel 14 beoogde opschorting van een convenant geen gevolgen heeft voor de duurtijd van het convenant in kwestie. Het verdient aanbeveling om dit in de tekst van het voorontwerp tot uitdrukking te brengen, minstens om in de memorie van toelichting daaromtrent enige verduidelijking te verschaffen.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES Marnix VAN DAMME

[17] Adv.RvS 68.936/AV, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119 (opmerking 101). Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Definities

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:
1° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
2° intersectoraal convenant: de beleids- of bestuursovereenkomst die de Vlaamse Regering afsluit met de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van twee of meer sectoren;
3° representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties: de werkgevers- en werknemersorganisaties, vermeld in artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;
4° sectorconvenant: de beleids- of bestuursovereenkomst die de Vlaamse Regering afsluit met representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van een sector;
5° VESOC: het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité, vermeld in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité.

Hoofdstuk 3. Het sectorconvenant en het intersectorale convenant

Art. 3. De Vlaamse Regering en de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties kunnen een sectorconvenant en een intersectorale convenant afsluiten over de ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

In het eerste lid wordt verstaan onder Vlaams werkgelegenheidsbeleid: het geheel van gemeenschaps- en gewestbevoegdheden, vermeld in artikel 4, 15° en 16°, en 6, §1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het sectorconvenant en het intersectorale convenant beogen het ondersteunen van duurzame loopbanen en individuen en het ondersteunen van organisaties met het oog op veerkracht bij transities en de verhoging van de werkzaamheidsgraad.

Het sectorconvenant en intersectorale convenant bevatten maatregelen die betrekking hebben op de volgende thema's:
1° de afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt;
2° instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie;
3° levenslang leren en competentiebeleid;
4° werkbaar werk;
5° diversiteit en inclusie.

Na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het VESOC kan de Vlaamse Regering de maatregelen die uitvoering geven aan de thema's, vermeld in het vierde lid, 1° tot en met 5°, specificeren, beperken of uitbreiden.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ondersteunt de uitvoering van de sectorconvenants en intersectorale convenants vanuit de intersectorale werking.

Art. 4. Het sectorconvenant en intersectorale convenant bevatten bepalingen over:
1° de identiteit van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties als contracterende partijen;
2° de doelstellingen en verbintenissen van de contracterende partijen;
3° het actieplan dat aangeeft op welke wijze de beoogde doelstellingen en verbintenissen gerealiseerd worden met de toegekende subsidiemiddelen;
4° de rapportageverplichting en indieningstermijn, vermeld in artikel 7;
5° de begin- en einddatum van het sectorconvenant of intersectorale convenant en de wijze van beëindiging ervan;
6° de toezichts- en controlemechanismen conform artikel 13;
7° de opschorting conform artikel 14.

Art. 5. Het sectorconvenant en intersectorale convenant worden gesloten voor een periode van minimaal twee jaar. De Vlaamse Regering kan om redenen die zij motiveert, afwijken van die minimale duurtijd.

Art. 6. De Vlaamse Regering en de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties kunnen een addendum bij het sectorconvenant of intersectorale convenant voegen.

Hoofdstuk 4. Rapportering

Art. 7. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen binnen de termijnen die de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, aangeeft, een rapport ter verantwoording aan de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst. De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, evalueert de uitvoering van het sectorconvenant of het intersectorale convenant aan de hand van dit rapport.

De rapportering, vermeld in het eerste lid, omvat de volgende elementen:
1° duiding bij de verschillende initiatieven om het actieplan te realiseren;
2° de toetsing van de realisaties aan de vooropgestelde doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het actieplan van het convenant;
3° de verantwoording van het gebruik van de ontvangen subsidiebedragen.

De Vlaamse Regering bepaalt nader waaraan de rapportering moet voldoen.

De Vlaamse Regering brengt tweejaarlijks verslag uit aan het Vlaams Parlement over de uitvoering van de convenants en intersectorale convenants. Na elke convenantperiode bezorgt de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst een inhoudelijk verslag aan het VESOC.

Hoofdstuk 5. Financiering

Art. 8. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse Regering aan de sectorfondsen of de sectorale vzw's die de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties aanwijzen een subsidie toe in de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9, of projectfinanciering.

De Vlaamse Regering bepaalt de vorm van de subsidie, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden om de subsidie, vermeld in het eerste lid, toe te kennen en uit te betalen. De Vlaamse Regering houdt bij de toekenning en uitbetaling van de subsidie rekening met de grootte van de sector en de mate waarin de beschreven doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het actieplan van het convenant, gerealiseerd worden, zoals blijkt uit het rapport, vermeld in artikel 7, eerste lid.

De subsidie bestaat uit resultaatsfinanciering en uit inspanningsfinanciering.

De Vlaamse Regering kan per convenantperiode beslissen om de subsidie in de vorm van een financiering van sectorconsulenten als vermeld in artikel 9 te indexeren conform de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld. In voorkomend geval wordt de indexatie berekend en toegepast conform artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Art. 9. Een sectorconsulent staat in voor het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken om het sectorconvenant of intersectorale convenant uit te voeren.

De sectorconsulent wordt tewerkgesteld in een paritair beheerd sectorfonds of in een paritair beheerde sectorale vzw.

De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, bezorgen aan de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, een lijst van de sectorconsulenten met vermelding van hun INSZ-nummer en naam.

Hoofdstuk 6. Bepalingen over gegevensverwerking

Art. 10. De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van de persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de controle van de financiering, vermeld in artikel 8. De sectorfondsen of de sectorale vzw's, vermeld in artikel 8, eerste lid, van dit decreet, treden op als verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de verplichting, vermeld in artikel 9, derde lid, van dit decreet.

Art. 11. In het kader van dit decreet worden de volgende persoonsgegevens van de sectorconsulent, vermeld in artikel 9, verwerkt:
1° het INSZ-nummer;
2° de naam;
3° de DmfA-gegevens.

In dit artikel wordt verstaan onder DmfA-gegevens: de loon- en arbeidstijdgegevens van alle werknemers die bij een werkgever tewerkgesteld zijn gedurende een bepaald kwartaal.

Art. 12. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden die dit decreet beoogt, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Hoofdstuk 7. Toezicht en sanctie

Art. 13. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 14. De Vlaamse Regering kan in geval van een vastgestelde inbreuk door de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op de uitvoering van de doelstellingen en verbintenissen, vermeld in het sectorconvenant of intersectorale convenant, het sectorconvenant of intersectorale convenant opschorten.

Hoofdstuk 8. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Art. 15. In artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2002, wordt punt 35° vervangen door wat volgt:

"35° het decreet van [...] over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid;".

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 16. Het decreet van 13 maart 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid wordt opgeheven.

In afwijking van het eerste lid blijft voormeld decreet van toepassing voor convenanten die gesloten werden voor de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 17. Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2023.

Brussel, 2 december 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS